

Európai
Bizottság

[2012. TÉL ▶ 44. SZÁM]

panorama

inforegio

▶ Intelligens specializáció

A jövő gazdasági növekedésének
hajtóereje Európa régióiban

- ▶ Lengyelország útja:
egy folytatódó uniós sikertörténet
- ▶ Jól kimutathatók a kohéziós
alap eredményei
- ▶ A regionális politika a világ
minden táján ösztönző hatással
van az országokra

Regionális és
Várospolitikai

▶4

▶AZ OLVASÓKHOZ..... 3

Commissaire Johannes Hahn

▶INTERJÚ
LENGYELORSZÁG ÚTJA..... 4-7

Elżbieta Bieńkowska – regionális fejlesztési miniszter,
Lengyelország

▶KIEMELT TÉMA..... 8-13

INTELLIGENS SZPECIALIZÁCIÓ –
A JÖVŐ GAZDASÁGI NÖVEKEDÉSÉNEK
HAJTÓEREJE EURÓPÁBAN

▶EUROBAROMETER FELMÉRÉS –
A RÉGIÓKBAN A GAZDASÁGI
NEHÉZSÉGEK ELLENÉRE KIVÁLÓ
AZ ÉLETMINŐSÉG..... 14-17

▶INNOVÁCIÓ A REGIONÁLIS FEJLESZTÉSBEN
ÉS A VÁROSFEJLESZTÉSBEN –
A 2014. ÉVI REGIOSTARS DÍJ..... 18

▶EURÓPA AZ ÉN RÉGIÓMBAN
FOTÓPÁLYÁZAT..... 19-21

▶SZEMÉLYES TAPASZTALATOK..... 22-29

A kohéziós politika nemzeti és regionális nézőpontból

▶AZ EURÓPAI REGIONÁLIS POLITIKA
INSPIRÁCIÓ AZ EURÓPAI UNIÓN
KÍVÜL ORSZÁGOK SZÁMÁRA..... 30-31

▶PROJEKTEK..... 32-35

Példák projektekre Olaszországból és az Egyesült
Királyságból, valamint európai területi együttműködési
projektek a Közép-Európa programból és a Délkelet-Európai
Transznacionális Együttműködési Programból

▶A KOHÉZIÓS ALAP ÉRTÉKELÉSE..... 36-37

▶AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ÚTTÖRŐI –
TÖBB MINT 280 RENDEZVÉNNYEL
ÜNNEPELTÉK AZ EURÓPAI
EGYÜTTMŰKÖDÉS NAPJÁT..... 38-39

▶ESEMÉNYNAPTÁR..... 40

▶8

▶22

▶38

Fényképek (oldal):

Borító: © Shutterstock

Oldalak 3, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 19, 20, 21, 31, 38, 39: © Európai Bizottság

Oldalak 5-7: © Regionális Fejlesztési Minisztérium, Lengyelország

6. oldal: © GAZ-SYSTEM S.A.

Oldalak 10, 13, 14, 16, 35: © Shutterstock

11. oldal: © Junta de Castilla y León

19. oldal: © Boyan Ivanov, Marek Babula, Simeon Mitkov,

Cristina Dumitru Tabacaru

23. oldal: © Gazdasági és Munkaügyi Minisztérium, Portugália

Oldalak 24, 34: © Regionális Fejlesztési és Turisztikai Minisztérium, Románia

26. oldal: © Fraunhofer ISIT, Itzehoe

27. oldal: © Vidékfejlesztési és Fogyasztóvédelmi Minisztérium,

Baden-Württemberg

29. oldal: © Regionális Gazdasági, Innovációs, Tudományos és Munkaügyi

Minisztérium, Andalúzia Kormány

32. oldal: © A Trolley EU-projekt

33. oldal: © Simone Cugi, Regione Autonoma della Sardegna

36. oldal: © Gazdasági és Munkaügyi Minisztérium, Portugália

Ez a magazin angol, francia és német nyelven
újrahasznosított papírra nyomtatva jelenik meg.
Elektronikus változata 21 nyelven az alábbi címen érhető el:
[http://ec.europa.eu/regional_policy/information/
panorama/index_hu.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_hu.cfm)

A kiadványban szereplő szövegek a szerzők személyes nézeteinek adnak hangot,
amelyek nem feltétlenül tükrözik az Európai Bizottság véleményét.

▶ AZ OLVASÓKHOZ

Johannes Hahn

Az Európai Bizottság regionális politikáért felelős tagjai

Nagy út áll mögöttünk azóta, hogy arról kellett győzködnünk kritikusainkat, hogy milyen jelentősége van a kohéziós politikának a gazdasági növekedés generálásában. A kohéziós politika mára Európa és a most folyó költségvetési egyeztetések központi kérdése lett. Stratégiai beruházási politikaként tekintenek rá. Olyan eszközként, amely megóvhatja Európát a gazdasági válságtól, és elvetheti a jövőbeli növekedés magjait.

Ennek elérése érdekében a régiókra irányuló támogatási politikánk szelektívebb és stratégiaibb lett. **Intelligens specializáció** című cikkünkben megtudhatja, milyen eszközöket, intézményeket és szakértőket állítunk csatasorba azért, hogy a régiók megtalálják saját ipari és technológiai részüket a globális piacon. Ennek a szemléletmódnak köszönhetően a régiók felismerhetik valós innovációs potenciáljukat, és újrafókuszálhatják iparszerkezetüket a felfejlődőben lévő iparágakra és a nemzetközi piacokra.

Az intelligens specializáció a régiók gazdasági átalakulásának innovatív stratégiája, és immár kulcsfontosságú része azoknak az erőfeszítéseknek, amelyeket az Európai Unió azért tesz, hogy régiói kilábaljanak a recesszióból. Az a lényege, hogy egy régióknak ki kell választania korlátozott számú prioritást a saját erősségei és a nemzetközi specializáció alapján. A stratégiához elengedhetetlen, hogy a támogatási és beruházási intézkedések ne aprózódjanak el, és hogy a strukturális alapok korlátozott számú prioritásra koncentrálódjanak – azokra, amelyekben a legnagyobb a fejlődési potenciál. Ez azt is jelenti, hogy az intelligens specializáción alapuló kutatási és innovációs stratégiák kidolgozása 2014-től kezdve szerepelni fog a strukturális alapokhoz való hozzájárulás előfeltételei között.

A támogatások új elosztási egyensúlyának megtalálása

A támogatások hagyományos szemléletmódja mára alkalmatlanná vált a célra. A hangsúly mostantól a tematikus támogatásokon, a stratégiai területek prioritásként való kezelésén van, hogy a támogatások olyan elegyét kapjuk, amely megfelel az egyes régiók szükségleteinek. Vannak országok, ahol túl sokat ruháztak be az infrastruktúrába, és nem elegendő a kis- és középvállalkozásokba és a foglalkoztatásba. Az átprogramozással az a feladatunk, hogy megváltoztassuk ezt az egyensúlyt, mert ahhoz, hogy valódi hatást fejtsünk ki, és megváltoztassuk a dolgokat, el kell érniük a támogatások egy kritikus tömegét. Az elmúlt három évben nagyjából 20 milliárd eurót programoztunk át más támogatási témára. További 14,5 milliárd eurót szabadítottunk fel azzal, hogy csökkentettük az országos szintű társfinanszírozási követelményeket, és a társfinanszírozási arány maximumát 95 %-ra emeltük a „programországokban”.

Az eredményeken a hangsúly

Nagyobb hangsúlyt helyezünk az eredményekre, a teljesítményre, és arra, hogy jól költjük el az adófizetők pénzét. **Megvizsgáltuk** a 2000 és 2006 közötti időszak regionális beruházásait (lásd a 36. oldalt). Ez rávilágít, hogy milyen fontos a célok és a stratégiák világos meghatározása, illetve a megfelelő költség-haszon elemzés elvégzése ahhoz, hogy jó beruházásokra kerüljön sor helyes okokból kifolyólag. Egyértelműen több mérföldkövet és számszerűsíthető célt kell a programokba építenünk, hogy ki tudjuk értékelni a haladásukat.

Végül, de nem utolsó sorban közlünk néhány érdekes eredményt a legfrissebb **Eurobarometer** vizsgálatból. Ezek jelzik, hogy bár általános a borús hangulat és kedvezőtlenek a gazdasági kilátások, az európaiak általában nagyon pozitívan vélekednek a régiójukban elérhető életminőségről.

▶ LENGYELORSZÁG ÚTJA

A REGIONÁLIS TÁMOGATÁSOK ELŐSEGÍTIK AZ ORSZÁG NÖVEKEDÉSÉT ÉS MODERNIZÁCIÓJÁT

A *Panorama* interjút készítette a lengyel regionális fejlesztési miniszterrel, Elżbieta Bienkowskával, aki öt éve tölti be ezt a posztot, és jelentős mértékű regionális beruházás és növekedés ment végbe az irányítása alatt, hiszen Lengyelország részesült a legnagyobb összeggel az EU strukturális alapokból a folyó időszakban.

▶ **Lengyelország 2004-ben lépett be az Európai Unióba, és azóta jelentős előrelépést ért el, különösen az infrastruktúra fejlesztése területén. A GDP komoly növekedést mutat. Hogyan látja Lengyelországnak az ebben az időszakban elért fejlődését? Mire a legbüszkébb?**

Lengyelországban most is folyik az építkezés. Legtöbbet az infrastruktúrára fordítottunk, az úthálózatra, repülőterekre, vasútállomásokra. E nélkül aligha beszélhetnénk az ország modernizációjáról. Nehezen elérhető régiókban nem jönnek létre új vállalkozások. Az egyéb infrastrukturális fejlesztések terén mutatkozó elmaradásainkat is pótoltuk, azt, amit az EU csatlakozási szerződésünk részeként vállaltunk. Csatornarendszereket építettünk ki falusias területeken, és továbbfejlesztettük a vízellátási hálózatunkat. Megépítettünk és még továbbra is építünk számos szennyvízkezelő üzemet. Környezeti szempontból Lengyelország teljesen más ország, mint 10 évvel ezelőtt volt. Az innováció terén is számottevő eredményeket értünk el. Érkeznek a kutatási és fejlesztési támogatások. A felsőoktatási intézmények váltak az uniós finanszírozás harmadik legnagyobb kedvezményezettjeivé, így mára világszínvonalú műhelyekben és laboratóriumokban folyhat a munka. Az európai források hozzájárultak a gazdasági növekedés ösztönzéséhez és új állások megteremtéséhez.

▶ **Milyen sajátos erősségeik vannak a lengyel régióknak, és hogyan járulhatnak hozzá az ország gazdasági növekedéséhez?**

Minden régió más. Regionális Fejlesztési Minisztériumunk azt javasolja, hogy néhány kiválasztott területet támogassunk, azokat, amelyek egyedivé teszik a régiókat. A lengyel régiók ez idáig rendkívül jól használták fel az európai forrásokat. A regionális operatív programok keretében rendelkezésre álló 17 milliárd eurónak 82%-át sikerült felhasználni. Vitathatatlan, hogy az egész ország gazdasági sikere az egyes régiók sikerétől függ.

▶ **Miben fejlesztették a kohéziós politikai támogatások a lengyel régiók fejlődési potenciálját? Mik a konkrét, a polgárok számára érezhető eredmények?**

Az a legfontosabb eredmény, hogy 250 000 új munkahely jött létre, közülük 140 000 munkahely olyan cégeknél, amelyeket munkanélküliek alapítottak. Az európai források több mint 23 000 vállalkozásnak is segítséget nyújtottak, és közel 2 000 laboratórium és kutatóközpont modernizálására került sor. Szélessávú internet-hozzáférést biztosítottunk. Több mint 3 500 óvodát (ezzel 110 000 gyermeket) támogattunk, főképpen falusias területeken. A városi tömegközlekedést használó utasok is biztosan észrevették a fejlődést – számos városban uniós forrásokból vásároltak új villamosokat és buszokat. Mind többekben tudatosul az a sok kedvező változás, amelyet az uniós finanszírozás tesz lehetővé országunkban, és az, hogy miképpen könnyíti meg ez a pénz a hétköznapi életüket, hiszen látják az uniós projektek hatásait maguk körül.

▶ **A mazóviai (varsói) régió egy főre jutó GDP-je mára közelíti az uniós átlagát; ez a régió így ezentúl nem részesülhet az elmaradott régióknak szánt támogatásokból. Hogyan sikerült ilyen jó eredményt elérni? Módosulni fog a források felhasználása a következő programidőszakra?**

Nem szabad megfélemednünk róla, hogy a régió egészének jó eredményei nagymértékben a fővárosnak, Varsónak köszönhetőek. A mazóviai az első lengyel régió, amely átlépte az EU-regiókra az egy főre jutó átlagos GDP terén vonatkozó 75%-os küszöböt. Így Lengyelország első alkalommal vehet kétféle régió kategóriának szánt támogatásokat igénybe. A következő programidőszakra azt tervezzük, hogy a mazóviai regionális programnak nagyobb hányadát (körülbelül) 60%-át fogja biztosítani az Európai Regionális Fejlesztési Alap. Az Európai Szociális Alap regionálisan kezelt részesedése meg fog egyezni a többi régióéval. A fennmaradó erőforrásokat, amelyeket az ERFA (kb. 40%-ban) és az ESZA (kb. 25%-ban) biztosít, kifejezetten külön projekteken vagy országos programokban, speciális rendszabályok szerinti felhasználásra fogjuk kijelölni.

Elżbieta Bieńkowska
regionális fejlesztési miniszter, Lengyelország

„Senki sem kétli, hogy az egész ország gazdasági sikere az egyes régiók sikerétől függ.”

▶ Az „Infrastruktúra és környezet” közel 30 milliárd eurós költségvetésével a strukturális alapok történetének legnagyobb operatív programja. Milyen előnyei és hátrányai vannak egy ilyen hatalmas programnak? Szerepelnek további autonóm országos programok a következő programidőszakra vonatkozó terveik között?

Az uniós finanszírozás legnagyobb hányada valóban az „Infrastruktúra és környezet” program részeként fog Lengyelországba érkezni. Jelenleg Lengyelország-szerre több mint 1800 társfinanszírozású projekt zajlik a programnak a keretében. Tiszta ivóvíz, új kulturális központok, korszerű felsőoktatási intézmények, jobban felszerelt kórházak és biztonságosabb utak – ez csak egy része az „Infrastruktúra és környezet” projekt keretében elvégzett munka eredményének. A sok és sokféle beruházással konkrét szükségletekre és problémákra nyújtunk megoldást polgárainknak ország-szerre. Arra számítunk, hogy ez a program folytatódik a következő programidőszakban is. Elsősorban a környezetvédelemmel kapcsolatos ügyekre, a klímaváltozást akadályozó, a hozzá való alkalmazkodást elősegítő tevékenységekre, továbbá a közlekedés és az energiaellátás biztonságosságára fog koncentrálni.

▶ A „Development of Eastern Poland” (Kelet-Lengyelország fejlesztése) nevű projekt öt régióra terjed ki. Kedvező a véleménye ezekről a multiregionális programokról?

A „Development of Eastern Poland” (Kelet-Lengyelország fejlesztése) program biztosítja a terület fejlesztésének legfontosabb forrásait. Hozzávetőleg 11 milliárd zlotyt allokáltunk erre a programra. Uniós forrásokból alakítunk ki technológiai parkokat, ipari inkubátorokat és beruházói szolgáltató-központokat, amelyek mind a vállalkozókat segítik cégük működtetésében. Az új elkerülő utaknak köszönhetően az átmenő forgalom egyre kevésbé zavarja a városközpontokat. Összesen majdnem 20 új elkerülő út és több száz kilométernyi közút kap forrásokat Kelet-Lengyelországban. A kelet-lengyelországi felsőoktatási intézmények is jelentős összegekhez jutottak. Körülbelül 100 000 hallgató veszi igénybe az új felsőoktatási infrastruktúrát. Szerintem ezek a kelet-lengyelországi régiók továbbra is rá fognak szorulni az uniós finanszírozásra. Jelenleg dolgozunk a minisztériumban a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó új kelet-lengyelországi programon. Ezenkívül ezek a régiók az országos programoknak is kedvezményezettjei lesznek, továbbá menedzselni fogják saját regionális operatív programjaikat.

Az A1-es autópálya új szakaszának építése

A Włocławek-Gdynia gázvezeték

„Mind többekben tudatosul az a sok kedvező változás, amelyet az uniós finanszírozás tesz lehetővé országunkban, és az, hogy miképpen könnyíti meg ez a pénz a hétköznapi életüket, hiszen látják az uniós projektek hatásait maguk körül.”

►Nőni fog a régiók szerepe a következő programidőszakban?

Egyértelműen nőni fog a régiók szerepe a következő programidőszakban. Biztos, hogy több pénzről fognak maguk rendelkezni. Nagymértékben a regionális hatóságok fognak dönteni az uniós források pontos felosztásáról. A Regionális Fejlesztési Minisztérium csak általános irányelveket készít az új programidőszakra.

►Milyen fő prioritásokat határoztak meg a 2014-2020 közötti programidőszakra?

A 2014-2020 közötti időszakban megváltozik a kohéziós politika: azokra a beruházásokra fog irányulni, amelyeknek a legnagyobb sokszorozó hatásuk lesz a gazdaságra. Az Európa 2020 stratégia célkitűzéseivel összhangban jelentős növekedésre számítunk a tudományos kutatásra, technológiai fejlesztésre, innovációra és a vállalkozásokra fordított kiadásokban. Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság is sokkal fontosabbá válik. A regionális közigazgatási szervek több forrással fognak rendelkezni, mint jelenleg. Több támogatást kapnak az induló vállalkozók, valamint a munkamagánélet egyensúlyának javítását célzó intézkedések,

Az Alvernia Filmstúdió

A Lengyel-Amerikai Szívklinika kutatás-fejlesztési központja

Új buszok Białystokban

például a munkahelyi bölcsődék-óvodák és a távmunka-lehetőségek kialakítása. Továbbra is a fenntartható közlekedés fejlesztéséé lesz a legnagyobb hányad. Lesz pénz az infrastruktúra, a közúti és vasúti összeköttetések fejlesztésére, továbbá a környezetvédelmi és energetikai beruházásokra, különös tekintettel a „zöld” energiára.

▶ 2013 júniusáig Lengyelország tölti be a Visegrádi Csoport elnöki feladatait. Mivel jár ez, és hogyan hat a kohéziós politika jövőjére?

2012. július 1-jén vettük át a Visegrádi Csoport elnökségét, és egy évig szolgálunk ebben a minőségben. Elnökségünk kulcsjelentőségű időszakra esik: tartama alatt zárjuk az EU-költségvetés jövőjére vonatkozó tárgyalások eredményét. Csehországgal, Szlovákiával, Magyarországgal közösen, illetve Szlovénia bevonásával kialakítottuk a visegrádi négyek álláspontját a 2014-2020 közötti időszak kohéziós politikájára vonatkozóan. Az említett országok külügyminiszterei október 12-én közös közleményt adtak ki Katowicében a kohéziós politika jövőjéről vonatkozó tárgyalási folyamattal kapcsolatban. Arra törekszünk, hogy a kohéziós politika megmaradjon olyan fejlesztési politikának, amelynek az előnyeit az unió minden tagállama és régiója élvezzi, és amelyek

pozitív a hatása a munkaerőpiacra, a növekedésre, valamint az európai gazdaság innovációjára és versenyképességére. A közös nyilatkozat fontos hozzájárulás az Európai Unióban zajló vitához. Megjeleníti a mi európai térségünk államainak közös álláspontját az új programidőszak kohéziós politikájának jövőbeli kialakítására és alapelveire vonatkozóan.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://www.mrr.gov.pl/ENGLISH/Strony/main_mrr_eng.aspx

▶ AZ „INTELLIGENS SPECIALIZÁCIÓ”

▷ A JÖVŐ GAZDASÁGI NÖVEKEDÉSÉNEK HAJTÓEREJE EURÓPÁBAN

Kulcsfontosságú része azoknak az uniós erőfeszítéseknek, amelyek a régiókat segítik a recesszióból való kilábalásban: az intelligens specializáció a helyi szintű gazdasági átalakulás innovatív stratégiája.

Napjaink gazdasági válsága rávilágított, hogy mennyire fontos megtalálni az új egyensúlyt az állami szektor pénzügyében az országos, a regionális és a helyi szinten. Az átgondolt és takarékos költségek nem eredményezheti az emberi tőkére, innovációra és kutatásra szánt források csökkenését, mert ezek alapvető jelentőségűek abban, hogy ismét növekedési pályára állhasson a gazdaság.

Az innováció az egyik fő prioritása a 2014 és 2020 közötti, megreformált regionális politika tervezetének, mert az innováció elengedhetetlen a gazdasági növekedés lendületbe hozatalához, egyúttal több munkahely és jobb munkahelyek megteremtéséhez.

Nem minden kutatási és innovációs beruházás egyformán hasznos azonban a recesszióból való kilábalás és a gazdasági válság legyőzése terén abból a szempontból, hogy mekkora növekedéshez vezet. Nem minden tagállam és régió lehet egyszerre kiváló minden tudományos és innovációs területen, de minden országban és régióban megvan a potenciál arra, hogy nagyot alkosson valamelyik területen. Nem minden országban és régióban van meg a vállalatok és az ismeretátadó intézmények kritikus tömege, illetve szükséges társadalmi tőke ahhoz, hogy hatékony együttműködés alakuljon ki az innováció szereplői között, és sikerrel vehessen részt a piaci részesedésért és az új piacok kialakításáért folyó globális versenyben. És amikor szűkösek az állami források, nem minden ígéretes kutatási és innovációs projektet lehet finanszírozni.

A helyes irány az intelligens specializáció. A gazdasági növekedést és az átgondolt, takarékos állami finanszírozást ötvözi, amelyet angolul a növekedést és a költségvetési racionalizációt jelentő szavakat ötvöző „growthsterity” szóval szoktak jellemezni. Az intelligens specializáció tehát fontos összetevője az Európa 2020 „Innovatív Unió” fejlesztési kezdeményezésének, amely az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányul.

Az intelligens specializációnak az a lényege, hogy egy-egy tagállamnak vagy régiónak ki kell választania korlátozott

számú prioritást a saját erősségei és relatív előnyei alapján, illetve azt vizsgálva, hogy hol mutatkozik legnagyobb esély a tartós hatásra. Ennek a szemléletmódnak köszönhetően a régiók valóra válthatják innovációs potenciáljukat, és újrakuszálhatják iparuk és ismereteik struktúráját a felfejlődőben lévő iparágakra és szolgáltatásokra, illetve a nemzetközi piacokra. Az intelligens specializáció célja a nemzetgazdaságok átalakítása, hogy nagyobb hozzáadott értéket teremtsenek, tevékenységeik pedig versenyképesebbek legyenek.

” **A kutatás a pénz átalakítása tudássá. Az innováció a tudás átalakítása pénzzé.** ”

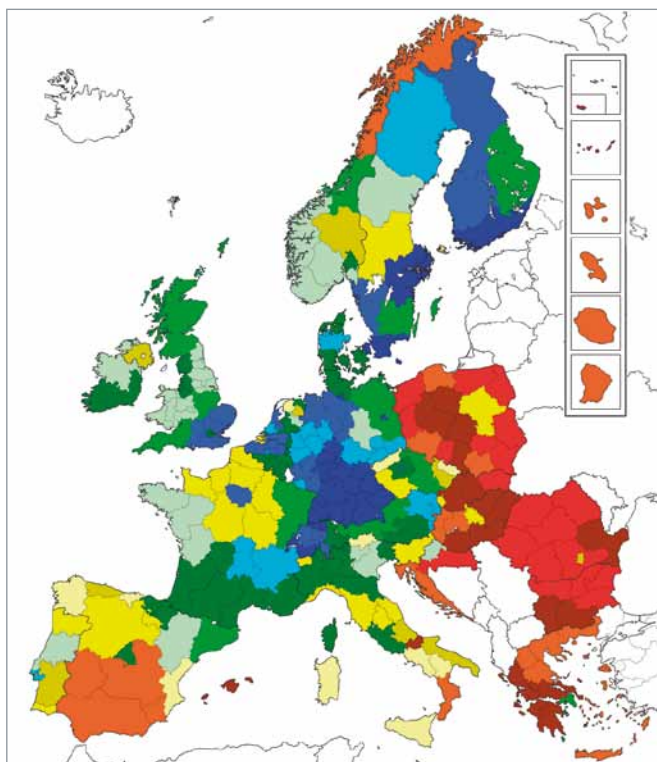
Geoffrey Nicholson – 3M (a 3M a 3. helyen áll a Booz & Company 2012. évi „The Global Innovation 1000” tanulmányának innovációs listáján, miközben csak a 86. a kutatási-fejlesztési ráfordítások tekintetében)

Az Európai Bizottság jelenleg dolgozik azon, hogy beépítse az intelligens specializáció szemléletmódját a kohéziós politikai programjaiba. Az intelligens specializáción alapuló kutatási és innovációs stratégiák kidolgozása 2014-től kezdve szerepelni fog a strukturális alapokhoz való hozzájárulás előfeltételei között.

Az intelligens specializáció fogalma

Dióhéjban: az intelligens specializáció a kutatási és innovációs politika új generációja, amely meghaladja a hagyományos kutatási és technológiai beruházási módszereket és az innovációs kapacitás általános fejlesztését. Az intelligens specializáció a következők miatt különbözik a tipikus innovációs stratégiáktól:

- Nemcsak a szokásos kutatási és hozzáértési kérdéseket veszi figyelembe, hanem minden kiindulási körülményt is, például a földrajzi helyet, a népesség szerkezetét, az éghajlatot, a természeti erőforrásokat, ezenkívül a keresleti oldali szempontokat is, például a társadalmi szükségletet, a potenciális ügyfeleket és az állami szektor innovációját. Arra serkent egy-egy országot vagy régiót, hogy új kombinációkban és innovációkban elegyítse sajátos egyéni szakértelmét és termelőkapacitását.

▶ Regionális innovációs ranglista – 2012

■ VEZETŐ – MAGAS	■ KÖVETŐ – KÖZEPES	■ MÉRSEKELT – ALACSONY
■ VEZETŐ – KÖZEPES	■ KÖVETŐ – ALACSONY	■ SZERÉNY – MAGAS
■ VEZETŐ – ALACSONY	■ MÉRSEKELT – MAGAS	■ SZERÉNY – KÖZEPES
■ KÖVETŐ – MAGAS	■ MÉRSEKELT – ALACSONY	■ SZERÉNY – ALACSONY

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/index_hu.htm

- Az intelligens specializáció nem felülről lefelé irányuló döntéshozatal, hanem dinamikus vállalkozói felfedezési folyamatban nyilvánul meg, együttműködve irányítják a legfontosabb érdekeltek.
- Globális szemszögből vizsgálja a potenciális versenyelőnyöket, piacokat és az innovátorok közötti, földrajzi határokon átívelő együttműködési lehetőséget.
- Nem az a célja, hogy mindenhol új tudást állítson elő, hanem a meglévő tudás és technológiák felhasználását ajánlja az innováció különféle formáihoz, köztük a szervezeti, a marketing-, a felhasználóvezérelt és a közösségi innovációhoz.
- Fontos eleme, hogy prioritásokat kell meghatározni, ha szűkösek az erőforrások, és a relatív előnyökre kell összpontosítani a támogatásokat, hogy így kritikus tömeg alakuljon ki, kiemelve ezzel az országot vagy régiót a többiek sorából.
- Az intelligens specializációnak nem az a lényege, hogy szektoronként vagy technológiáinként kiválogatjuk a nyerteseket, hanem a szektorok és technológiák közötti termékeny együttműködés. Bizonyos régiókban a klaszteralkotás szektorok közötti kapcsolatok és ismeretcserek kiindulópontja lehet a régión belül és azon kívül, más régiókkal közösen is.

Az intelligens specializációs stratégiák kidolgozása

Az intelligens specializáció irányának kidolgozásához az innovációban érintetteknek egyértelműen ismerniük kell egy ország vagy régió erősségeit és gyenge pontjait, és ehhez határozott irányításnak és közös jövőképeknek kell párosulnia.

A „vállalkozói felfedezési folyamat” a kulcs annak megtalálásához, hogy egy országnak vagy régióknak mely területeken van esélye arra, hogy kiemelkedjen a többiek közül, és versenyképesebb legyen náluk. A vállalkozói felfedezési folyamat lényege a kreatív problémamegoldás: a meglévő erőforrások és az új partnerek kombinálása, a kockázatvállalás, a kísérletezés, új ötletek felkutatása az értéklánc mentén vagy új értékláncok kialakítása. A lényegéhez tartozik az is, hogy sosem szabad megfeledezni az innováció végcéljáról: olyan innovatív megoldások piacra hozataláról, amelyek növekedést és munkahelyeket generálnak.

Nilvánvalóan a vállalkozások vannak leginkább abban a helyzetben, hogy az új lehetőségek felkutatásával segítsenek felfedezni, minek az előállításában jó egy ország, és hogy felismerjék a kutatás-fejlesztés és az innováció jövőbeli fő területeit. A fő kérdés az, hogy miképpen lehet őket bevonni ebbe a stratégiaalkotási folyamatba.

Ebben az a nehézség, hogy miképpen kerüljük el, hogy csak a nagy és már jól működő szereplőket és a megszokott ügyfeleket vonjuk be, és kihagyjuk a fiatal vállalkozókat, a kis- és középvállalatokat, az induló vállalkozásokat vagy akár a nonprofit cégeket, pedig lehet, hogy náluk van a kulcs a „speciálissá” váláshoz. A feldolgozóipari szektoroknak a szolgáltatásokkal való kombinálása teljesen új üzleti modellek előtt nyithat kaput, és dinamizálhatja egy ország vagy régió gazdaságát.

„Az intelligens specializációs stratégiák célja, hogy elősegítsék a kísérletezést a meglévő és az új tevékenységi területeken, és korrigálják a politikát az ezekből a kísérletekből levont tanulságok alapján. Az intelligens specializáció a politikai beavatkozások hatékony és aktív koordinációját követeli meg (például a politikai eszközök vegyítését és egymáshoz igazítását, mint a klaszterpolitika) a stratégiai koordináció feltételeinek megteremtése végett. Hosszabb távú jövőkép kialakítását is megköveteli a politikai döntéshozóktól, de a különféle érintettektől, köztük a vállalkozásoktól is. Ugyanakkor tükrözik, hogy milyen sürgősen kell komoly döntéseket meghozni a nehéz átalakulások idején, ráadásul súlyos költségvetési megszorítások közepette.”

OECD – Synthesis report on innovation driven growth in regions: the role of smart specialisation (szintetizáló jelentés az innováció hajtotta növekedésről a régiókban: az intelligens specializáció szerepe), 2012

”A közös alkotás olyan szemléletmód, amelynek lényege, hogy a polgárok, a vállalkozások és a közszolgáltatások egyéb fontos igénybe vevői közvetlenebbül vegyenek részt az innováció folyamatában. Nemcsak a jelenlegi kihívások megértésére koncentrál, hanem arra is, hogy az emberekkel együtt teremtsen új jövőt, és nem helyettük.”

Christian Bason – A dán MindLab nevű innovációs egység igazgatója

A kutatási szervezeteknek, az egyetemeknek, a kreatív szektoroknak, az állami szervezeteknek és a civil társadalomnak is megvan a maga szerepe ebben a folyamatban. Együtt képesek a leginkább arra, hogy felfedezzék, mely területeken képes egy régió a kiemelkedő teljesítményre meglévő képességei és termelőeszközei alapján. A mennyiségi elégedettségi felmérések ehhez nem elégségesek, mert csak a múltból tudnak képet adni, a kreatív, előre irányuló gondolkodásról csak a közös kreatív folyamatok képesek.

A játszma állása a régiókban

Az IPTS felmérést készítette a régiók helyzetéről. Ebből az derült ki, hogy a régióknak általában a globális áttekintés és a kifelé tekintő dimenzió kialakítása terén vannak problémái.

Egyértelmű, hogy a régióknak a potenciális erősségeikre kell koncentrálniuk a jövő szempontjából. Ezeket pedig nemzetközi összefüggésekben kell vizsgálni, nem elég az országos vagy regionális szemléletmód.

A régióknak jól átgondolt, kézzelfogható bizonyítékokra épülő döntéseket kell meghozniuk, nem szabad kis összegekben, valódi hatás nélkül szétszórni a forrásokat. Jelenleg gyakran túlságosan tágak a régiók prioritásai, ezért hígul a támogatások hatása. Úgy látszik, hogy túl sok figyelmet fordítanak a feldolgozóiparra, és kevesebbet a felfejlődőben lévő szektorokra és szolgáltatásokra.

Továbbra is kevésbé használnak keresletösztönző és piacerési intézkedéseket a kutatási és innovációs kapacitás kialakítása mellett, és hiányzik a koordináció az országos és a regionális közigazgatási szervek között.

AZ S3 PLATFORM TÁMOGATÁSA

Az intelligens specializáció kutatási és innovációs stratégiáinak kidolgozása komoly feladat, különösen azokban az országokban, ahol nincs nagy hagyománya az innovációs politikának az érintettek részvételével történő kialakításában, és a megvalósítás és az értékelés terén sem állnak rendelkezésre tapasztalatok. Ezek a stratégiák még a jól működő innovációs ökoszisztémával rendelkező országokat is kihívás elé állíthatják, mert ki kell választani a prioritásokat, és nehéz döntéseket kell meghozni. A bizottság ezért olyan eszközöket alakított ki, amelyek megkönnyítik a tagállamok és a régiók számára saját intelligens specializációs stratégiájuk kialakítását. Az intelligens specializációs platform (S3 platform), amelyet az Institute for Prospective Technological Studies (IPTS – az EU Joint Research Centre kutatóközpontjának hét intézete közül az egyik) működtet, szoros együttműködésben segítette az intelligens specializáció koncepciójának és politikai velejáráinak kidolgozását. A platform tanácsokkal, adatokhoz való hozzáféréssel, útmutatással, módszertani támogatással, a helyes gyakorlat példáival és szakmai oktatóeszközökkel szolgál az érintetteknek és a szakértőknek. Az S3 platform jelenleg több mint 100 regisztrált régiót számlál, és két tagállamot (Szlovákiét és Litvániát) is sorai között tudhat. Egyebek mellett szakmai összejöveteleket, képzéseket és szakvéleményezést szervez azoknak a politikai szereplőknek a körében, amelyek kutatási és innovációs stratégiákat dolgoznak ki az intelligens specializációhoz (RIS3).

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>

▷ OLASZORSZÁG VÁLASZÚTON

2012 szeptemberében az Európai Bizottság az olasz régiók intelligens specializációjáról szóló szakmai összejövetelt szervezett Bari városában. Célja az intelligens specializáció fogalmának és megvalósításának ismertetése volt az országos és a regionális döntéshozók, stratégiai tervezők az uniós finanszírozás irányító hatóságai számára – a 2014 és 2020 közötti programidőszakra koncentrálva.

Ez volt az első az EU-szerte rendezendő bevezető szemináriumok sorában, amelyek célja az intelligens specializáció felé való elmozdulás ösztönzése.

A Bari-ban megrendezett összejövetel sok tekintetben mérőföldkő volt Olaszországnak az Európa 2020-célkitűzésekre adott reakciójában. A résztvevők egyetértettek abban, hogy csak közös cselekvéssel található meg az Olaszország versenyképességének fokozásához vezető út.

Olaszország, akárcsak sok más ország, válaszúthoz érkezett. A tartós pénzügyi egyensúly visszaállítása, a növekedés és a polgárok jóléte a ma meghozott kritikus döntésektől függ.

Olaszország minden régiójában alacsonyabb a GDP-nek a kutatásra és innovációra fordított hányada az EU 27 tagországának átlagánál.

Az elmúlt tíz-tizenöt évben átlag alatti volt az ország növekedése, és romlott a versenyképessége. Jelenleg strukturális reformokat hajtanak végre, hogy véget vessenek a lassú gazdasági növekedésnek.

Az intelligens specializáció a vélekedések szerint katalizálhatja ezeket az erőfeszítéseket.

„Az intelligens specializáció különösen szükséges napjaink gazdasági válságában, amely az állami költségkeretek drámai mértékű csökkenését hozta. Ez a legjobb (ha nem az egyetlen) módja a kutatásra és innovációra fordított közösségi források előnyének optimalizálására. Az elvárt hatás elsősorban az, hogy növekedés és siker álljon elő azokban a szektorokban, amelyekben regionális gazdaságunk versenyképes lehet a globális piacokon, illetve az, hogy esetleg megváltozzon (és modernizálódjon) a régió hagyományos termelési modellje. Úgy sejtjük, hogy a legnagyobb nehézségek a választásból fognak eredni: a közigazgatási vezetők nehezen tudják meghatározni azt a pár prioritást, amelyre koncentrálni kell a forrásokat, és a többi területet bizonyos értelemben „segítség nélkül hagyni”, és várhatóan nagyon sok szektor fog komoly nyomást kifejteni rájuk. Nem annyira nehézség, mint inkább kihívás lesz, hogy a teljes civil társadalmat bevonják ebbe a folyamatba egy nagyon nyitott irányítási rendszer keretében, amelyben minden érintett szerepet kap. Az intelligens specializációnak nem az a lényege, hogy mindenkinek találjunk egy egyen megoldást. Éppen ellenkezőleg: minden terület, ország vagy régió számára egyedinek kell lennie, a saját meglévő eszközökre és erősségekre kell építkeznie. Az a lényege, hogy mindenki arra specializálódjon, amihez a legjobban ért, hogy kiemelkedjen a többiek közül, megtalálja azokat a piaci réseket, ahol ő a világklasszis bajnok.”

Gregorio Muñoz Abad – Helyettes tudományos és technikai biztos, Castilla y León regionális kormánya

”Az intelligens specializációval az állami és a magántestületek felismerhetik saját speciális szakterületüket, és ez még nagyobb reményekre adhat okot, mert a kutatás és az ipar viszonyában a kritikus tömegem alapul, és mert szinergiákat és egymást kiegészítő intézkedéseket tesz lehetővé más területekkel, országos és helyi szinten. A stratégia dinamikája a legnehezebb kezelendő aspektus. Az előzetes monitorozás és értékelés jól körülírt rendszere, a jó irányítási struktúra és az intézményi és társadalmi-gazdasági partnerekkel folytatott párbeszéd hasznos segítséget nyújthat ezeknek a problémáknak a kezeléséhez. Lehet ugyan, hogy az intelligens specializáció más természetű lesz minden régióban és minden szakterületen, ennek a reakciónak a kialakítása és monitorozása univerzális, az egész Európai Unióra érvényes.”

Adriana Agrimi – Puglia régió

Beruházás az innovációba

Egész Európában vannak dinamikus régiók, amelyek olyan régiók és országok mellett helyezkednek el, ahol súlyos versenyképességi problémákkal és gyenge termelékenységgel küszködnek.

Olaszországban is ez a helyzet. A gazdasági válság rávilágított, hogy strukturálisan romlott a versenyképesség és hiányzik az innováció számos olasz régióban, de nemcsak a kevésbé fejlett déliekben, hanem aggasztó mértékben a középső-északi fejlettebb területeken.

Körülbelül 20 milliárd eurót fognak Olaszországban innovációra költeni, ebből 15 milliárd jut a négy konvergenciaregióra (Campania, Calabria, Szicília and Puglia).

Ez ugyan kétszerese az erre a célra jelenleg fordított összegnek, mégis felmerül a komoly kérdés, hogy képesek lesznek-e ezek a területek a támogatások lehívására. Tudnivaló, hogy míg az olasz régiók egy része meglehetősen fejlett, a konvergenciaregiókban (a jövőbeli „kevésbé fejlett” régiókban) sok programban nehézségek mutatkoznak a források lehívásában.

Ez különösen igaz a kutatásra és innovációra fordított forrásokra. Az ezen a területen elérhető összegek várhatóan nőni fognak a jövőben, ezért az az elsődleges feladat, hogy megteremtsék a képességet az eredményes stratégiák és programok kidolgozására és megvalósítására.

Az IPTS S3 platform megteremtheti a szükséges átalakulás feltételeit. Az olasz régiók határozott bátorítást kaptak a platformhoz való csatlakozásra és a felkínált támogatás kihasználására.

A konvergencia elősegítése

Az olasz hatóságok egy országos szintű előzetes bizottságot terveznek létrehozni. Ennek feladata, hogy segítséget nyújtson az egyes régiók intelligens specializációs stratégiájának kidolgozásában, valamint a konvergencia és a versenyképesség előmozdításában.

A stratégiák megvalósítása során a régióknak „kreatívan” jelezniük kell a prioritásaikat. Azt is meg kell határozniuk, hogy milyen helyzetben vannak a többi régióhoz képest, és hogy melyek a relatív előnyeik.

A magántőke bevonása fontos tényező, ez lesz a politika sikerének látható indikátora. Ki kell alakítani azokat a mechanizmusokat, amelyek jutalmazza a társfinanszírozású projekteket, és elősegítik a pénzügyi magánbefektetők bevonását.

A közbeszerzési szabályokat át kell fókuszálni az innovációra, tehát nagyobb jelentőséget kell rendelni az innovációs kritériumokhoz a kiválasztási eljárásban.

A mutatókat úgy kell kialakítani, hogy relevánsak legyenek, és könnyen és megbízhatóan lehessen monitorozni őket.

A regionális stratégiáknak a megfelelő elemzőeszközöket kell használniuk arra, hogy választásaik teljesen alá legyenek támasztva bizonyítékokkal.

Ki kell alakítani egy olyan ismeretkezelő rendszert, amely képes rögzíteni a projektek tapasztalatait és kiszolgálni a tanulási folyamatot.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

A Bariban megrendezett szeminárium tanulságai:
<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/past-events>

▷ A JÖVŐ FELÉ

A Bariban megrendezett szeminárium egyike volt a 10 országban megrendezendő bevezető rendezvényeknek és nemzetközi konferenciának. Az országos és a regionális szintű innovációs szereplőket gyűjtötte egybe, hogy megismerjék és megvitassák az intelligens specializációt és hatását az innovációs politikák kialakítására.

Mostanra az intelligens specializációs stratégia kidolgozására készülő régiók és tagállamok körülbelül kétharmada elkezdte a stratégia kialakításának folyamatát. Ehhez a bizottság az S3 platformon kívül az ország vagy régió jelenlegi állapotának egyedi szakértői elemzésével nyújt segítséget. Így a politika kialakítói iránymutatást kapnak azokhoz a lépésekhez, amelyek meg kell tenniük ahhoz, hogy megfeleljenek a strukturális alapok szabályzataiban lefektetett feltételeknek.

A Bizottság által erre a célra felkért szakértőcsoport szolgáltatásait igénybe vehetik mindazok a régiók és tagországok, amelyek az intelligens specializáció folyamatához kapcsolódó elemzésre, útmutatásra és tanácsadásra szeretnének szerződést kötni, például technikai segítségnyújtási költségvetésükből. Végso soron természetesen az ország vagy régió hozza meg a kivételesen fontos döntéseket a választásokról és a prioritásokról, és nem a szakértők.

Az RIS3 kezdeményezés segítséget nyújt az országos és regionális képviselőknek abban, hogy tanuljanak a múltbeli innovációs stratégiák tapasztalataiból, és abban is, hogy felismerjék, mi az, ami egyedivé teszi régiójukat vagy országukat, és kiemeli mások közül az innováció és a gazdasági fejlődés tekintetében.

„Az intelligens specializációnak mint politikai folyamatnak az a sajátossága, hogy „vertikális választásokat” foglal magában – más szóval prioritást ad bizonyos technológiáknak és tudás-alapú tevékenységeknek, hogy néhány területre koncentrálódjanak a források. „A vertikális választások azonban annak kockázatával járnak, hogy a politikusok beavatkoznak a piaci folyamatokba (a győztesek kiválasztásával). Ezért van, hogy az intelligens specializáció alapvetően azokból a folyamatokból és eszközökről áll, amelyekkel a prioritások vertikális kiválasztásának logikája összeegyeztethető a piaci kísérletek és kutatási tevékenységek komoly hajtóerejével a vállalkozó felfedezéssel.”

Dominique Foray, professzor, az „intelligens specializáció” fogalmának megalkotója, aki a Lausanne-i École Polytechnique Fédérale közgazdasági és menedzsment karát vezeti.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

▷ Az intelligens specializáció adatlapja:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/smart_specialisation_hu.pdf
 Ezen az oldalon minden nyelven elérhető:
http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_hu.cfm

▷ Az „Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialisations (RIS 3)” (Útmutató az intelligens specializáció kutatási és innovációs stratégiáihoz (RIS3)) című kiadvány módszertani útmutatást nyújt politikusoknak és végrehajtó szervezeteknek az országos/regionális stratégia megtervezésére, megalkotására és megvalósítására vonatkozóan.
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/smart_specialisation/smart_ris3_2012.pdf

▷ „Connecting Smart and Sustainable Growth through Smart Specialisation” (Az okos és fenntartható fejlődés összekapcsolása intelligens specializációval) című kiadvány gyakorlati útmutatást nyújt ahhoz, hogy miképpen lehet egyetlen RIS3-stratégiában egyesíteni a fenntartható fejlődés, a gazdasági innováció és az ökoszisztéma területén kitűzött célokat.
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/green_growth/greengrowth.pdf

Az érdekeltek bevonása

Egyértelmű, hogy az érdekeltek bevonása létfontosságú egy régió legfontosabb piaci részének és egységének kiválasztásában, és a prioritásokról szóló fontos és időnként nehéz döntések meghozatalában.

Elengedhetetlen az érintettek bevonása, hogy gyakorlati kooperáció és közös irányítás alakuljon ki, és így mindenki egy irányba húzzon.

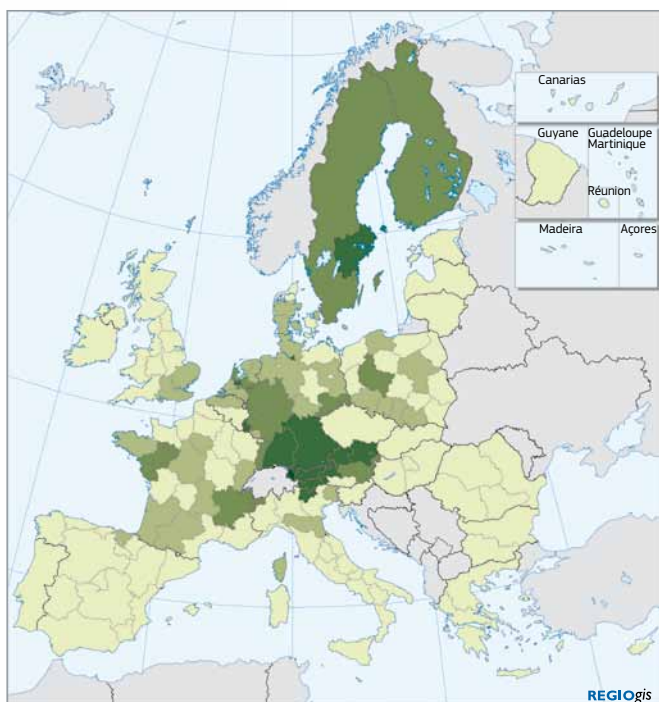
Az RIS3 kezdeményezés lehet az a központi elem, amely biztosítja az elemzési segítséget, az útmutató anyagokat, a képzést, a szakmai véleményezést, az országos és a nemzetközi rendezvényeket, hogy beinduljanak a „vállalkozó felfedezési folyamatok”, amelyek az intelligens specializáció lényegét alkotják.

▶ A RÉGIÓKBAN A GAZDASÁGI NEHÉZSÉGEK ELLENÉRE KIVÁLÓ AZ ÉLETMINŐSÉG

Előre látható módon összességében a rossz hangulat jellemzi a képet az Eurobarometer új, „A view from the regions” (Regionális szemszögből) című, az Európai Bizottság megbízásából elvégzett vizsgálata alapján. Ennek ellenére meglepő és biztató eredmények is születtek.

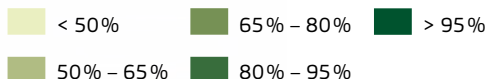
Egy komoly gazdasági válság kellős közepén aligha meglepő, hogy a vizsgált EU-régiók körülbelül háromnegyedében borúsan látják a jövőt a megkérdezettek, de vannak meglehetősen eltérések a régiók között, és van pár kifejezetten optimista vidék is.

A felmérés részeként 50 000 emberrel beszélgettek telefonon 2012. augusztus 20. és szeptember 15. között. Minden vizsgált régióban 300 személyt kérdeztek meg. A résztvevők körét hagyományos és mobiltelefonszámok véletlen kiválasztásával határozták meg. A felmérésben vizsgált 170 régió az Európai Unió egész területére kiterjedt. A vizsgált régiók körét hibrid NUTS1/NUTS2 modellel választották ki.

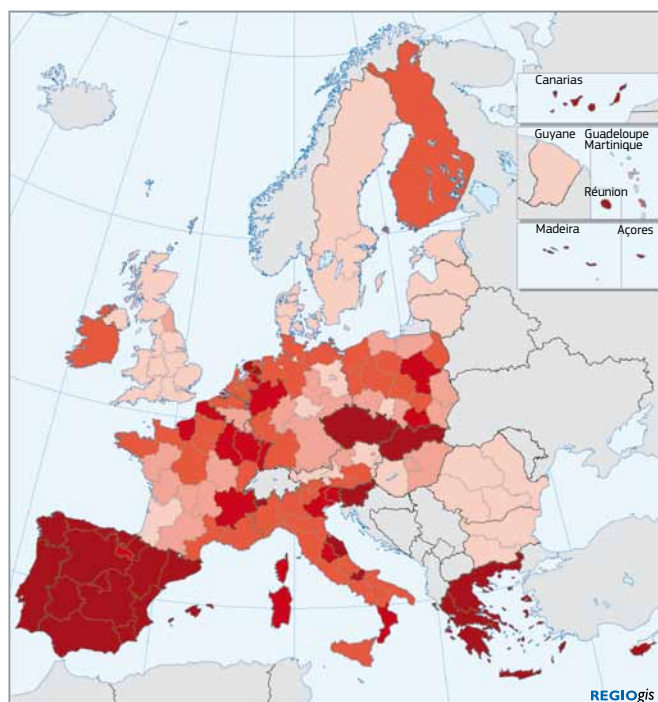

▶ A gazdaság helyzete a régióban

A „JÓ” VÁLASZOK SZÁZALÉKA

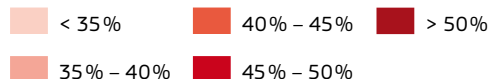

Forrás: Flash Eurobarometer 356

▶ A régió gazdasági helyzetével kapcsolatos várakozások

A „ROMLIK” VÁLASZOK SZÁZALÉKA

Forrás: Flash Eurobarometer 356

A jelenlegi helyzet

Arra a kérdésre, hogy miképpen vélekednek régiójuk jelenlegi gazdasági helyzetéről, a vizsgált 170 régió közül 110-ben több mint 50% minősítette rossznak a helyzetet. Voltak azonban feltűnően eltérő válaszok is, a vorarlbergi régióban az osztrákok 96% tartja jónak a gazdaság helyzetét, a portugál Continente régióban pedig mindössze 4v% vélekedik hasonlóan.

A jövő kilátásai

Arra a kérdésre, hogy milyen változásra számítanak a gazdasági helyzetben az elkövetkező 12 hónap során, a 170 régióból 125-ben látják nagyon borúsán a jövőt.

Össességében 45% gondolja úgy, hogy a dolgok változatlanok maradnak, 42% számít romlásra. Mindössze 10% vár javulást.

Mindennek ellenére erős optimizmus volt tapasztalható Svédországban, Dániában, Lettországon, Észtországban és Bulgáriában. Megdöbbentően magas volt azonban a negatív vélemények aránya Görögországban, Cipruson, Csehországban, Szlovákiában, Szlovéniában, Spanyolországban és Portugáliában.

Ezekből az eredményekből esetleg stratégiai következtetések is levonhatók az EU strukturális alapjainak felhasználásáról, megfelelő helyéről, figyelembe véve a fenti eltéréseket.

Az elsőszámú problémák

Amikor a régiójuk előtt álló két legfontosabb problémára került a szó, 55% említette a munkanélküliséget, 31% pedig a gazdasági helyzetet.

A környezetvédelem kérdéseit sem felejtik ki a prioritások közül, de a munkanélküliséggel és a gazdasággal kapcsolatos aggályok elhomályosítják őket. Az „agyelszívás” többeket aggaszt (15%), mint a bevándorlás (12%). A környezetet csak 8%, a bűnözést 17% említette.

A 170 régió közül 113-ban az emberek több mint fele tekinti a munkanélküliséget a két legfontosabb probléma egyikének. 46 régióban több mint 70% adta ezt a választ: Spanyolországban 15 régióban, Franciaországban 12-ben, Olaszországban 2-ben, Lengyelországban 7-ben, Portugáliában 2-ben, az Egyesült Királyságban 1-ben, továbbá egész Szlovákiában és Magyarországon.

Ismét mutatkoztak megdöbbentő eltérések: a lengyel Varmia-Pomeránia régióban 91% említette a munkanélküliséget a két legfontosabb probléma között, a brit Yorkshire és Humber régióban pedig csak 11%.

►Melyik a (régiókn) előtt álló két legfontosabb probléma? (legfeljebb 2 válasz)

	LEGKISEBB/ LEGNAGYOBB	MEDIÁN
1. Munkanélküliség	91% / 16%	61%
2. Gazdasági helyzet	67% / 13%	32%
3. Egészségügyi rendszer	59% / 4%	20%
4. Az emberek és/vagy a vállalkozások elvándorlása a régióból	48% / 1%	14%
5. Oktatási rendszer	59% / 1%	14%
6. Bűnözés	58% / 2%	13%
7. Bevándorlás	53% / 0%	11%
8. A környezetvédelem	22% / 0%	6%

Az életminőség

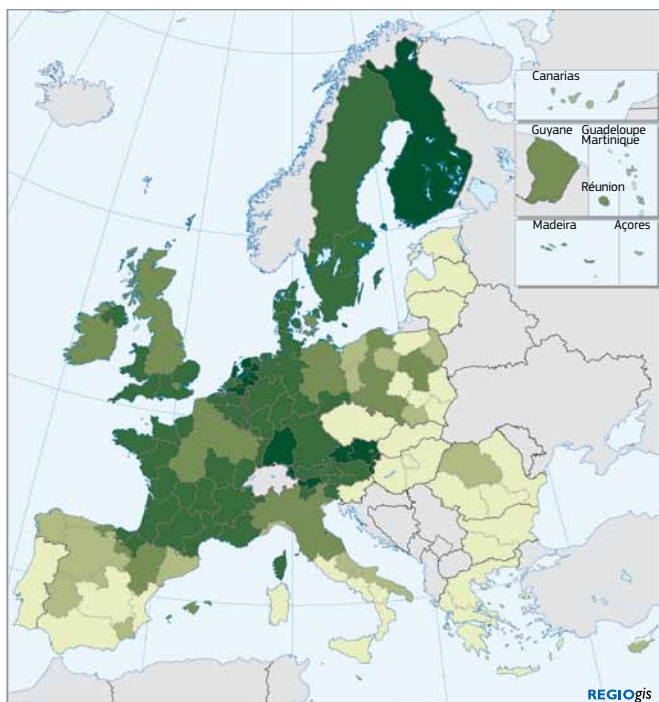
Az általános pesszimizmus ellenére az uniós polgárok összességében nagyon kedvezően vélekednek a régiójuk életminőségéről: átlagban 70% nevezi jónak, és csak 28% rossznak.

A 170 vizsgált régió közül 137-ben ítéli az emberek több mint fele jónak a régió életminőségét.

A leginkább elégedettek az osztrák, a finn, a luxemburgi, a holland és a svéd polgárok voltak. Ezekben az országokban mindegyik régióban 90%-nál többen érezték jónak az életminőséget. A holland Drenthe és az osztrák Vorarlberg régióban az életminőséggel való elégedettség szintje elérte a 99%-ot.

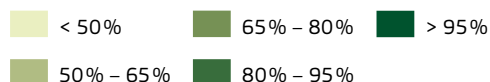
Ezzel szemben a közép-magyarországi régióban 81% tartotta rossznak az életminőséget, akárcsak az olasz Campania és portugál Continente 70%-a, hasonlóan Szlovénia egészéhez.

Forrás: „A view from the regions” (Regionális szemszögből), Flash Eurobarometer 356

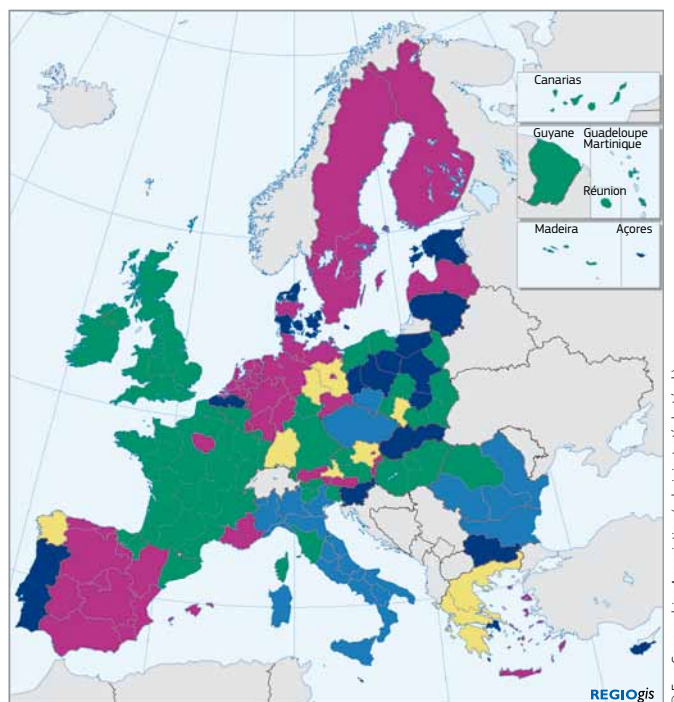

▶Az életminőség a régióban

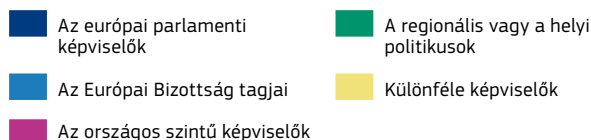
A „JÓ” VÁLASZOK SZÁZALÉKA

Forrás: Flash Eurobarometer 356

▶Akik a legjobban el tudják magyarázni az unió politikájának a polgárok életére kifejtett hatását

Forrás: Flash Eurobarometer 356

Arra a kérdésre, hogy mire számítanak az életminőség változásában az elkövetkező 12 hónapban, kevésbé aggasztónak mutatkoztak a várakozások, mint a gazdasági helyzet esetében. Nyolc tagállam régióiban tapasztaltak negatív képet, bár csak öt tagállamban különösen erőteljesek a negatív vélekedések: Cipruson, Görögországban, Spanyolországban és Szlovákiában.

Az uniós politika bemutatása

Kik azok, akik a legjobban el tudják magyarázni az unió politikájának a polgárok életére kifejtett hatását?

A legtöbben úgy gondolják, hogy az országos (20%) vagy a helyi (21%) politikusok tudják legjobban megértetni az EU politikájának következményeit. Összességében 16% látja szívesen az Európai Parlament képviselőit ebben a szerepben.

Hollandiában azonban a válaszadók több mint 50%-a részesíti előnyben saját országa képviselőit az EU-val kapcsolatos tájékoztatásban, míg Franciaországban és az Egyesült Királyságban körülbelül 30% a helyi és a regionális személyiségeket kedveli. Végül Dániában és Máltán az emberek több mint 30% az európai parlamenti képviselőket preferálja az unióval kapcsolatos ismeretszerzés terén.

Ezen a területen talán az a legfontosabb tanulság, hogy mindenkinek megvan a szerepe az uniós ügyek ismertetésében.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/health/eurobarometers/index_en.htm

▶ INNOVÁCIÓ A REGIONÁLIS FEJLESZTÉSBN ÉS A VÁROSFEJLESZTÉSBN

A 2014. ÉVI REGIOSTARS DÍJ

A RegioStars díjat az Európai Bizottság írja ki minden évben a regionális fejlesztés és a városfejlesztés helyes gyakorlatának jutalmazására. Célja, hogy felhívja a figyelmet a más régiók számára esetleg inspiráló eredeti és innovatív projektekre.

A 2014. évi RegioStars díj esetében a következő kategóriákat fogják jutalmazni:

1 ▶ INTELLIGENS NÖVEKEDÉS KKV-K INNOVÁCIÓJA

Az ebben a kategóriában javasolt projektek ideális esetben olyan rendszereket vagy intézkedéseket fognak tartalmazni, amelyek más közigazgatási szerveket arra ösztönözhetnek, hogy a KKV-k innovációját elősegítő politikát dolgozzanak ki. Ezek lehetnek például olyan projektek, amelyek új kapcsolatok kialakításával segítik új szektorok felemelkedését és a helyi alapú gazdasági átalakulást, támogatják az innováció új formáinak alkalmazását, innovatív pénzügyi támogatást biztosítanak KKV-k részére, illetve megteremtik a KKV-k számára az innovációk piaci elérését és gyakorlati alkalmazását.

2 ▶ FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS KÖRNYEZETBARÁT NÖVEKEDÉS ÉS MUNKAHELYEK BIOGAZDÁLKODÁSSAL

A kohéziós politika már most is számtalan lehetőséget kínál a helyi és a regionális hatóságok, települések és érintettek számára a biogazdálkodási szektoron belüli projektek kivitelezésére. Ebben a kategóriában például olyan projekteket lehet jelölni, amelyek a hulladék csökkentését célozzák, amelyek innovatív kis széndioxid-kibocsátású technológiák kifejlesztésére törekveszenek, illetve amelyek a bioenergia felhasználásával kapcsolatban folytatnak innovatív tevékenységet.

3 ▶ INKLUZÍV NÖVEKEDÉS ÁLLÁSTEREMTÉS A FIATALOK SZÁMÁRA

Ez a kategória a fiatalok munkanélkülisége elleni küzdelmet segítő, kohéziós politikai forrásokból támogatott projektekre terjed ki. Az ebbe a típusba tartozó projektek között lehetnek olyanok, amelyek segítséget nyújtanak olyan kis- és középvállalatoknak, amelyek fiataloknak teremtenek munkahelyeket, támogatják a fiatal vállalkozók induló cégeit stb.

4 ▶ CITYSTAR

A FENNTARTHATÓ VÁROSI KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉST SZOLGÁLÓ BERUHÁZÁSI PROJEKTEK

Ez a kategória a fenntartható városi közlekedést érintő nagyléptékű projektek kialakítására terjed ki, és segíti az ehhez kapcsolódó számos probléma integrált kezelésére szolgáló stratégiák kidolgozását. Tipikusan az ilyen projektek közé sorolhatók például a villamos- vagy metróhálózat területén zajló jelentős beruházások, illetve a több közlekedési módot összekapcsoló átszállóhelyekre irányuló beruházások.

5 ▶ JELENTŐS BERUHÁZÁSI PROJEKTEK ENERGIAHATÉKONYSÁG ÉS ALACSONY SZÉNDIOXID-KIBOCSÁTÁSÚ GAZDASÁG

Az Európai Unióban az épületekből származik a széndioxid-kibocsátás körülbelül 40%-a. Ezért elengedhetetlen, hogy javítsuk az energiahatékonyságot ebben a szektorban. Ebben a kategóriában a nagyléptékű regionális, multiregionális vagy országos rendszerek tartoznak a célközönségbe. Ezek az energiahatékonyságra áldozott források hasznosságát népszerűsíthetik, ösztönözhetnek a közösségi bérlakások vagy a hátrányos helyzetűek számára épülő lakások energiahatékonyságának javítására. A díjra jelölt projektek értékelése a kohéziós finanszírozással elért javulás szintje, a felújított épületek mennyisége négyzetméterben, illetve egyéb releváns mutatók alapján történik.

Az eddigi sikerekre építkezve

A 2014. évi RegioStars díj célja, hogy tovább fokozza a 2013-as időszak sikerét. Ekkor rekordmennyiségű, 149 pályázat érkezett be a projektpromóterektől és a régiókból az Európai Unió minden tájáról. A 2014. évi RegioStars díjra 2013. április 19-ig lehet pályázni.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

A kategóriákról és a pályázati eljárásról itt található további tájékoztatás:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_en.cfm

▶ EURÓPA AZ ÉN RÉGIÓMBAN FOTÓPÁLYÁZAT

Felhívni a figyelmet arra a kiváló munkára, amit az Európa-szerte uniós támogatással zajló projektek végeznek, és megvizsgálni, hogy mit jelentenek ezek a projektek a helyi közösségeknek – ezek voltak a céljai az innovatív „Európa az én régiómban” fotópályázatnak, amelyet a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság hirdetett meg a nyáron.

Szimeon Mitkov, Cristina Dumitru Tabacaru, Marek Babula és Bojan Ivanov átveszi a díjat Johannes Hahn EU-biztostól

A feladat: lefényképezni egy uniós projektet a beruházott uniós forrásokat megjelenítő tájékoztatóval – például hirdetőtáblával vagy emléktáblával együtt. Két kategóriában lehetett pályázni: Az egyik „Az én projektem” volt, ebben a ERFA vagy a Kohéziós Alap által finanszírozott projektek kedvezményezettjei vehettek részt. A másik a „Szemtanú” kategória volt, amelyben bárki pályázhatott, aki jó fényképtémát talált saját régiójában vagy Európában utazva. Az „Európa az én régiómban” pályázatot közösségi hálózatokon is népszerűsítették, sőt a lebonyolításban is szerepet kapott ez a médium, konkrétan egy Facebook-alkalmazás formájában. A benyújtott pályázatokat feltöltötték az online platformra, majd szavazás következett, amelyen kiválasztották a nyeresre esélyes művek szűkebb körét; ezek közül szakértői zsűri választotta ki a két nyertestet mindegyik kategóriában.

A pályázat négy nyertese az októberi Nyílt napok keretében Brüsszelbe látogatott, hogy átvehesse díját, az 1 000 EUR értékű fotófelszerelést Johannes Hahn regionális és várospolitikai biztostól. Az idei sikert látva azt tervezik, hogy 2013-ban is megrendezik a pályázatot, újabb lehetőséget nyújtva ezzel a szárnyukat bontogató fotográfusoknak, hogy megmutassák másoknak, nekik mit jelent az „Európa az én régiómban” jelmondat.

▶ **1 083**
pályázat

▶ **27**
országból

▶ **7 354**
szavazat

▶ **1 088 985**
látogatás a közösségi
hálózati alkalmazásban

▶ **1 075 %**-os növekedés az Európai Bizottság Facebook-oldalára irányuló forgalomban a pályázat ideje alatt, és
▶ **18 785**
új „lajkoló” a Facebookon

▶ A 20-21. oldalon látható poszter A1 méretben igényelhető a következő címen: regio-panorama@ec.europa.eu

1. A „Szemtanú” kategória nyertese: Cristina Dumitru Tabacaru – Projekt: A Nicolae Balcescu utca felújítása – Mioveni, Románia
2. A „Szemtanú” kategória nyertese: Szimeon Mitkov – Projekt: A „SERDICA” kommunikációs komplexum – Szófia, Bulgária
3. „Az én projektem” kategória nyertese: Marek Babula – Projekt: A „Sporcik” sportpálya korszerűsítése – Siemianowice Śląskie, Lengyelország
4. „Az én projektem” kategória nyertese: Bojan Ivanov – Projekt: Az „N. J. Vapcarov” iskolakomplexum felújítása – Drenovec község, Bulgária

EUROPE IN MY REGION PHOTO COMPETITION 2012

Regional Policy: www.ec.europa.eu/info/regio

▶ SZEMÉLYES TAPASZTALATOK

A KOHÉZIÓS POLITIKA NEMZETI ÉS REGIONÁLIS NÉZŐPONTBÓL

A *Panorama* magazin örömmel fogadja írásait!

A *Panorama* magazin ismét lehetőséget nyújt a kohéziós politika országos és regionális szintű „fogyasztóinak” arra, hogy hallassák hangjukat, és megosszák tapasztalataikat az európai politika megvalósulásával kapcsolatban, bemutatva akár jelenlegi eredményeiket és sikereiket, akár a következő programidőszakra való felkészülésüket.

Az EU 27 tagországa több mint 270 régiót foglal magában. Mindegyik régiónak megvan a saját gazdasági és kulturális történelme és szükségletei, így fontos, hogy a politika alakítói, a közigazgatási szakemberek és a különféle szintű tisztviselők tisztában legyenek azzal, hogy milyen hatása van a kohéziós politikának az utca, az alapok szintjén.

A *Panorama* mostani számából öt tagállam tapasztalatait ismerheti meg, ez alkalommal ők osztották meg velünk véleményüket a kohéziós politikának a régiójukra és a régiójuk polgáira kifejtett hatásáról. Portugália és Románia a következő programidőszakra (2014-2020) való felkészülésre tekint előre, Baden-Württemberg és Schleswig-Holstein pedig a 2007-2013 közötti időszak eredményeiről számol be. Andalúzia viszont a regionális politika által az elmúlt 25 évben nyújtott támogatás hatását és az ennek köszönhető sikereket mutatja be.

A *Panorama* örömmel fogadja írásait, amelyek közül néhányat következő számainkban meg is jelentetünk:
▶ regio-panorama@ec.europa.eu

▶ PORTUGÁLIA

▶ A KÖVETKEZŐ PROGRAMIDŐSZAK ÉS AZ EURÓPA 2020 STRATÉGIA EGY ORSZÁG SZEMSZÖGÉBŐL

KIEMELT PÉLDÁK AZ NSRF KERETÉBEN ZAJLÓ PROJEKTEKRE ÉS MUNKÁRA

A portugál gazdaságban az elmúlt évtizedben jelentkező kihívások és megszorítások, valamint a jelentősebb strukturális alapok operatív és stratégiai felülvizsgálatának eredményei azt eredményezték, hogy szelektívebb stratégiát alkalmaztak a versenyképességi és innovációs célok terén a 2007-2013 közötti Közösségi Keretrendszerben.

A COMPETE operatív program egyszerre alapja és mozgatója a versenyképességi tényezők országos operatív kezdeményezésének, amelynek célja a tudás- és innovációalapú társadalom megteremtése, a nagyobb hozzáadott értékű és a technológiai piaci szegmensekben hasznosítható szakképzés fejlesztése, a termelés növelése és az export konszolidált növelése.

A COMPETE a tudomány és a piac közötti kapcsolatok elősegítését szolgálja, számos kezdeményezés ösztönzését és kialakítását serkenti:

- közös kutatási-fejlesztési projektek cégek és országos tudományos és műszaki intézmények részvételével;
- alapkutatás és -fejlesztés kialakítása a cégeknél, a kreativitás és az innováció szolgálatában;
- a KKV-k és üzleti modelljük lehetőségeinek bővítése, a versenyképesség immateriális tényezőibe történő befektetés ösztönzése (innováció, minőség, értékesítés és marketing, internacionalizáció, dizájn, szellemi termékek, információs és kommunikációs technológia, környezetvédelem és energiahatékonyság stb.);
- beruházási projektek megvalósítása, kizárólag olyan projektek esetében, amelyek új áruk vagy szolgáltatások előállítására, új technológiai eljárások átvételére, szervezeti vagy innovációs piacokra irányulnak.

Ez idáig 4679 vállalat részesült támogatásban, az ERFA-támogatás 2,7 milliárd eurót ért el, a jogosult beruházás mértéke 6,2 milliárd euró volt. Több mint 1500 kutatási-fejlesztési projektet támogattak, ez 528 millió eurós ERFA-támogatást mozdított meg.

Az Európa 2020 stratégia hangsúlyozza, hogy milyen stratégiai döntéseket hozott Portugália az EU strukturális alapjainak és versenyképességi kezdeményezéseinek keretében, és megerősítette, hogy nagyobb operatív koncentráció szükséges ahhoz, hogy Európa intelligens specializációval, fenntartható versenyképességgel és inkluzív növekedéssel kilábaljon a válságból.

A növekedés három hajtóereje (az intelligencia, a fenntarthatóság és az inkluzivitás), valamint a hét kiemelt kezdeményezés katalizátorként hatnak a különféle európai régiók egymással kölcsönhatásban lévő erejének és potenciáljának mobilizálására. Portugáliában ezek a hajtóerők szelektív stratégia kialakítására és az intelligens és fenntartható növekedésre összpontosító újjáépítés iránti kollektív felelősségre ösztönöznek.

A növekedés három hajtóerejére fordított források tényleges projektekben és ezek konkrét eredményeiben öltöttek testet.

Intelligens zokni

Olyan zokni, amely beépített műszereivel képes monitorozni bizonyos biometriai adatokat

A projekt egyesíti magában a kutatást és a fejlesztést, egy szabadalom kidolgozását és a termék közelmúltbeli piacra hozatalát. A környezetbarát anyagokból, hagyományos eljárásokkal készült zokni monitorozza az élettani adatainkat, innovatív, technológiai és felhasználóbarát terméket képvisel versenyképes áron. A FIORIMA, S. A. egy portugál KKV, amely kiváló minőségű textilipari termékeket forgalmaz, és 1985 óta kizárólag zokni-előállítással foglalkozik. A globális versenyt támogató piacon tevékenykedő vállalat komoly forrásokat ruházott be új technológiákat, új anyagokat és intelligens rendszereket tartalmazó új termékek kifejlesztésébe.

A nemzetközi szabvány benyújtására is kiterjedő projekt egy olyan zokni előállítására irányul, amely beépített biometriai

A napkollektoros burkolólapok K&F projektjét ERFA-támogatás is segítette

érzékelőrendszert tartalmaz, és képes feldolgozni és tárolni az ebből származó adatokat, illetve bármilyen operációs rendszerű (OS, Android vagy Windows Phone) okostelefonon információkat szolgáltat a felhasználónak például a hőmérsékletéről, a pulzusáról, ezenkívül edzésadatokat közöl (megtett távolság, sebesség, kalória, az edzés időtartama stb.).

IntellWheels

Olyan projekt, amely a mesterséges intelligencia és a robotika kombinációjával javítja az életminőséget

Az IntellWheels nevű innovációs projekt a mesterséges intelligencia és a robotika területét fogja át. Célja, hogy nagyobb autonómiát és jobb életminőséget biztosítson a korlátozottan mozgásképes embereknek egy olyan platform kifejlesztésével, amellyel a tolószékek olcsón, mindössze néhány ergonomiai módosítással intelligens tolószékké (CRI) alakíthatók.

A projekt ez idáig a prototípusok elkészítéséig, illetve a Központi Idegrendszeri Sérültek Portugál Szövetsége és a portói Egészségtechnológiai Főiskola általi teszteléséig

jutott el, ezenkívül 20 cikk jelent meg tudományos folyóiratokban és nemzetközi konferenciák anyagában. A rendszer ellenőrzésének eredményeképpen a CRI Intellwheels tolószékek remélhetőleg középtávon kereskedelmi terméké alakíthatók lesznek, és kiválóan alkalmasak lesznek az idősek és a súlyos mozgássérültek segítésére.

SolarTiles

Fotoelektromos napkollektor-rendszerek

Ezt a kutatási-fejlesztési projektet a Revigrés nevű cég vezette. A vállalat laboratóriumi léptékben működőképes prototípusokat állított elő fotoelektromos technológiát tartalmazó kerámiatermékekből, és nagy hatékonyságú, tetőn és homlokzaton elhelyezhető burkolóelemeket készített, amelyek vékony fotoelektromos filmréteget tartalmaznak. Ezek az új többfunkciós termékek egyesítik magukban a funkciót, az esztétikumot és az energiatermelést.

Paula Ascenção

Kommunikációs igazgató

Irányító hatóság COMPETE

Gazdasági és Munkaügyi Minisztérium

▶ ROMÁNIA

▶ REGIONÁLIS FEJLESZTÉS 2014 ÉS 2020 KÖZÖTT: AZ IRÁNYÍTÓ HATÓSÁG ELŐKÉSZÜLETEI

AZ ELSŐ LÉPÉS: EGY MŰKÖDŐKÉPES PARTNERI KERETRENDSZER

A közép-romániai vészhelyzeti egység ERFA-támogatásban részesült

2012 júniusa óta számos országos partneri struktúrát hoztunk létre, hogy állandó konzultáció folyhasson az országos, a regionális és a helyi közigazgatási, gazdasági és szociális partnerek és a civil társadalom szerveződései között a Románia részére a 2014-2020 közötti időszakra jutott uniós források stratégiai céljainak, prioritásainak és beavatkozási területeinek kijelölése érdekében.

Így több bizottság kialakítására került sor a finanszírozás komplementaritásának garantálása és a programdokumentumok vázlatainak elkészítése végett: létrejött a Regionális Fejlesztési Tanácsadó Bizottság, a Turisztikai, Kulturális és Kulturális Örökségi Tematikus Tanácsadó Bizottság, valamint a Területi Kohéziós Tanácsadó Bizottság. A három bizottságot közösen koordinálja a Regionális Fejlesztési és Turisztikai Minisztérium, az Európai Ügyek Minisztériuma, valamint a Kulturális és Nemzeti Örökségi Minisztérium.

A regionális és a helyi testületek bevonása

De hogyan lehet egy asztal köré ültetni az országos, a regionális és a helyi szintű vezetőket? A Regionális Fejlesztési és Turisztikai Minisztérium Regionális Operatív Programja Irányító Hatóságának megoldása az volt, hogy felállította a Regionális Tanácsadó Bizottságot, amely a Regionális Fejlesztési Ügynökségeket és Hatóságokat, a közigazgatási

szerveket és a civil szervezeteket egyesíti magában. 45 tagja közösen dolgozza ki a regionális fejlesztési prioritásokat, az eredményesség mutatóit, a megvalósítás módszereit, illetve az indikatív pénzügyi támogatásokat mindegyik régióra vonatkozóan.

A regionális szükségletektől az Európa 2020-ig: a tanulságok

Az Irányító Hatóság és a Regionális Fejlesztési Ügynökségek közötti folyamatos munkaértekezletek a 2014–2020 közötti időszak regionális fejlesztési terveinek felvázolására koncentrálnak. Számos irányt vesznek figyelembe: a regionális szinten felismert szükségleteket, Romániának a következő évtizedre vonatkozó fejlesztési prioritásait, az európai szinten meghatározott stratégiai irányokat, valamint a források 2007 és 2012 közötti felhasználásának tapasztalatait:

- intelligens növekedés: a régiók gazdaságának modernizálása és diverzifikálása a hozzáadott értéket termelő szektorok, az innovatív termékek és folyamatok, valamint a kutatási és fejlesztési tevékenységek ösztönzése révén;
- fenntartható növekedés: a klímaváltozás hatásainak csökkentését célzó intézkedések, az energiahatékonyságnak és a megújuló energiaforrások részarányának a növelése; jelentős regionális hatású területi kooperációs projektek; a területi kohézió területén koncentráció a városfejlesztésre és a szektorális politikák koordinációjára;

- oktatás és társadalmi befogadás: a női, a fiatal és az 55 éven felüli munkavállalók arányának növelése; szakmai továbbképzés, átképzés és szakosodás; a vállalkozói kultúra fejlesztése; az iskolából lemorzsolódók számának csökkentése; a diplomások részarányának növelése; a munkalehetőségek körének bővítése falusias területeken.

Az adminisztratív szervek szerepe a szinergiáról való gondoskodás (a különféle politikák által finanszírozott intézkedések egymást kiegészítő hatásának garantálása), egy jól működő partneri keretrendszer kialakítása (az egyes partnerek felelősségi körének és feladatkörének tisztázásával), proaktív kommunikáció a finanszírozás és a kiválasztás feltételeiről, az eljárásokról, továbbá a források kezelésének hathatós ellenőrzése.

Kommunikációs osztály

Regionális Fejlesztési és Turisztikai Minisztérium

▶ NÉMETORSZÁG

▶ AZ ERFA MINT A NÖVEKEDÉS ÉS A MUNKAHELYTEREMTÉS MOTORJA SCHLESWIG-HOLSTEINBEN

A jelenlegi (2007 és 2013 közötti) finanszírozási időszakban Schleswig-Holstein körülbelül 374 millió euróban részesült az Európai Regionális Fejlesztési Alaptól (ERFA).

Schleswig-Holstein szövetségi tartomány kormánya innovációra és a tudásalapú gazdaság kialakítására használja a pénzt, továbbá egyebek között a gazdasági versenyképesség megerősítését is segíti belőle. Támogatásban részesültek ezenkívül úgynevezett klaszterstruktúrák és -hálózatok, kutatási és továbbképzési projektek, szakképzési projektek, valamint fenntartható városi beruházások. Az ERFA forrásai a vállalkozói kezdeményezések számának növeléséhez, a regionális innovációs kapacitás és a helyi munkalehetőségek bővítéséhez is hozzájárulnak.

Schleswig-Holstein úgynevezett operatív programját teljes körű elemzésnek vetették alá, majd ennek alapján módosították. A módosítási kérvényt az Európai Bizottság jóváhagyta 2012 áprilisában, így még pontosabban a célokhoz lehet igazítani a finanszírozást.

2011 végéig 878 projektet támogattak körülbelül 862,5 millió eurós összértékben, ebből 260,7 millió euró származott az ERFA forrásaiból. 3 704 új állás jött létre, 31 777 munkahelyet sikerült megóvni.

Az itzehoe-i Fraunhofer Szilíciumtechnológiai Intézet (ISiT) bővítése az egyik példa az ERFA részvételével társfinanszírozott projektekre. Az ISiT az itzehoe-i innovációs terület magjaként az egyik legdinamikusabb mikroelektronikai

Az itzehoe-i Fraunhofer Szilíciumtechnológiai Intézet (ISiT) bővítése az egyik olyan projekt, amely az ERFA társfinanszírozásával ment végbe

létesítmény Németországban, ezért a jövőben is elismert ipari kutatási partner lesz, és új eljárásokat dolgozhat ki a mikrotechnológiában és a nanotechnológiában, és megerősítheti tekintélyét Európában és világviszonylatban is. Az itzehoe-i Fraunhofer Intézet által kutatott teljesítményelektronikai és mikrorendszer-technológiai területek jelenleg erős fellendülést mutatnak.

Az ISiT összesen 27,45 millió euró támogatást kapott, ezen belül 18,3 millió euró származott az Európai Regionális Fejlesztési Alaptól. Ennek köszönhetően a projekt teljes volumene 36,6 millió euró lesz, ebből további 1 000 négyzetméternyi tiszta helyiség, valamint összesen 1 000 négyzetméternyi irodai és mérőlaboratóriumi terület jön létre. Az ISiT így elegendő munkaterülettel fog rendelkezni hosszú távon is, és tovább bővítheti kutatási tevékenységét, hogy vonzó kutatási partner maradjon az ipar számára.

A szabályok előzetes változatának 2011. októberi közzététele óta Schleswig-Holstein intenzíven készül a strukturális alapok 2014-2020 közötti finanszírozási időszakára, még ha jelenleg nagy is a bizonytalanság mind pénzügyi, mind tartalmi szempontból.

Schleswig-Holstein tartomány szövetségi kormánya üdvözlö, hogy az Európai Unió jövőbeli regionális politikája jobban fog igazodni az Európa 2020 stratégia céljaihoz, és azt is, hogy a támogatás koncentrálni fog a jövő legfontosabb problémáira és kihívásaira. A megadott javaslatok (melyek szerint az ERFA forrásainak 80%-át három tematikus célkitűzésre szánják) aggodalomra adnak azonban okot, mert ennek eredményeképpen túlságosan nagy mértékben lesz korlátozva számos fontos regionális befolyási kör.

Schleswig-Holstein tartomány szövetségi kormánya ezért azt támogatja, hogy bizonyos belső potenciálok (például egy fenntartható turisztikai infrastruktúra) a fejlettebb régiókban is támogatható maradjon európai és országos szintű egyeztetéseknek alárendelve. A turisztikai versenyképesség megőrzése és javítása jelentős mértékben járulhat hozzá az intelligens, fenntartható és intelligens növekedés elősegítéséhez.

A szocioökonómiai elemzés és a gyengeségek-erősségek vizsgálata már elkészült, most az ERFA 2014-2020 közötti programjának „testre szabott” stratégiai és tartalmi orientációja van a figyelem középpontjában. Ez a regionális szintű partnerek, a gazdasági és a társadalmi partnerek és a civil szervezetek intenzív részvételével zajlik.

Schleswig-Holstein komoly várakozásokkal tekint az új finanszírozási időszak elébe.

Rüdiger Balduhn
Gazdasági, Munkaügyi, Közlekedési
és Technológiai Minisztérium
Schleswig-Holstein

▶ NÉMETORSZÁG

▶ GAZDASÁGI SIKER A KÖRNYEZET ELŐNYÉRE

Az ERFA által támogatott regionális versenyképességi és munkahely-teremtési program jelentős gazdasági és pénzügyi eredményeket ért el-Württembergben a jelenlegi finanszírozási időszakban.

Az ERFA 143,4 millió eurós támogatásával együtt több mint 1,4 milliárd eurós támogatás érkezett, és körülbelül 5 000 új munkahely jött létre. 31 millió eurót fordítottak kutatásra és technológiára. Az ERFA intézkedéseinek eredményeképpen körülbelül 38 hektáros, ipari, kereskedelmi és közlekedési barnamezős területet alakítottak át, ezzel megelőzve körülbelül 440 000 tonnányi széndioxid-kibocsátást.

A szerkezetátalakítás támogatása

A piacok globalizációja, a munka és a szabadidős tevékenységek világában bekövetkező változások és a tudástényező jelentőségének növekedése új kihívások elé állítja a gazdaságot. Baden-Württemberg szövetségi tartomány két nagyon eltérő koncepcióval támogatja az ERFA-vezette strukturális átalakítást. Mannheim Jungbusch kerületében, amelyet különös mértékben érintett a strukturális átalakítás, várostervezési fordulatot indított be egy popzenei akadémia felépítése az előző, 2000 és 2006 közötti támogatási időszakban. Ezt a néhány év alatt európai hírnévre szert tevő oktatási intézményt kibővítették a jelenlegi tervezési időszakban; ez két mesterképző kurzus beindítását tette lehetővé (populáris zenei, illetve zeneipari képzés). A zeneipari klaszter támogatásával javult a diplomások önállósdása, illetve a popzenei akadémiaának a meglévő gazdasági struktúrába való beágyazódása.

Pforzheim, az aranyváros, a német ékszeripar és óragyártás központja, hosszú múltra tekinthet vissza az aranyművészség területén. Egy új kreatív központ megépítésével és működésével új szakasz vette kezdetét a helybeli ékszergyártás hosszú történetében. A kreatív központot egy, a XX. század elején épült szecessziós fürdőépületben alakították ki. A kreatív iparágakban tevékenykedő induló cégek, projektek és munkacsoportok irodát bérelhetnek a létesítményben, vagy egyszerűen ideiglenesen használhatnak munkaterületeket vagy munkaállomásokat.

A demográfiai átalakulással járó szervezési kihívások

A demográfiai átalakulás, a népesség csökkenése és korosodása, a fiatal, jól képzett szakmunkások hiánya további kihívást jelent a gazdaságilag dinamikus Baden-Württemberg szövetségi tartomány számára. Ebből a helyzetből kiindulva különféle modelleket alakítottak ki és valósítottak meg 2008 óta az Innovatív Településfejlesztési kiemelt uniós projektek keretében.

Az egyik ilyen modell részeként korábban intézetben ápolt fogyatékkal élőket segíti a munkaerőpiacra való belépésben. A Felső-Rajnavidéken található Heitershembben működik a Villa Artis, amely egy művészetterápiás akadémia és egy kávézót egyesít magában. Az akadémiaán a fogyatékkal élők sajátos művészi tehetségeit segítik a kibontakozásban. Az intézményben együtt dolgoznak a fogyatékkal és az anélkül élők.

A Gmünder tanulóműhely nevű kiemelt EU-projekt (makett)

A Gmünder tanulóműhely nevű kiemelt EU-projekt más szemléletmódon alapul: Iskolai tanulók, különösképpen hátrányos nevelési környezetű diákok, tanórán kívüli lehetőségeket kapnak arra, hogy élvezetes, szórakoztató formában ismerkedjenek meg a műszaki tudományok és a technológia alapjaival. Ez a 8 és 18 éves kör közötti életkorú célcsoportnak mutatja be a műszaki irányú pályákat. Mindkét projekt az emberek korábban parlagon hagyott lehetőségeinek kibontakoztatását szolgálja.

Partnerek bevonása

Az említett projekteket egyebek mellett a helyi hatóságok és más partnerek közötti szoros együttműködés tette lehetővé. A projektek kezdete óta zajló folyamatos párbeszéd formálta és alakította a konkrét modelleket.

A gazdasági és társadalmi csoportoknak a projekteken való részvételében szerzett ilyen tapasztalatok alapján Baden-Württemberg szövetségi tartománya intenzív párbeszédet kezdeményezett a gazdaság, a tudomány, a szociális szféra és a környezetvédelem területén tevékenykedő partnerekkel az ERFA operatív programja új támogatási időszakának megtervezése érdekében. Az eddig megrendezett több mint 40 eseményen, vitafórumon, megbeszélésen és előadáson a szövetségi tartomány világossá tette a jövőbeli ERFA-programról alkotott elképzeléseit, megvitatta őket a partnerekkel, majd módosította és sűrítette őket. Az elkövetkező támogatási időszakban kiemelt figyelmet szentelnek a vidékies területek felsőoktatási intézményeinek támogatására. A nagymértékben decentralizált képzési, tudományos és kutatási infrastruktúra a régiók védjegyévé válhat.

Dr Georg Ris

*Az ERFA irányító hatósága, Vidékfejlesztési és Fogyasztóvédelmi Minisztérium
Baden-Württemberg*

▶ SPANYOLORSZÁG

▶ AZ EURÓPAI REGIONÁLIS POLITIKA 25 ÉVES SIKERTÖRTÉNETE ANDALÚZIÁBAN

A következő programidőszak és a kohéziós politika jövőjéről szóló vitában való részvétel előtt Andalúzia leltárt készített az uniós tagság 25 éves történetéről. A régió egyebek mellett bemutatja a kutatás-fejlesztés, a közlekedés, az egészségügy és a megújuló energia terén elért fő eredményeit, amelyek elősegítették a fejlettebb gazdaságokhoz való felzárkózást.

Azóta, hogy Spanyolország csatlakozott az Európai Unióhoz, Andalúzia körülbelül 80 milliárd eurós támogatásból részesült, ebből 41 milliárd származott a kohéziós politikából. Ezeknek a forrásoknak a kihasználásával a régió mélyreható gazdasági és társadalmi átalakuláson ment át, ez pedig reálisan és nominálisan is a többi régióhoz való konvergálás felé segítette az országot. 1986 és napjaink között Andalúzia 26 konvergenciapontos emelkedést ért el az EU

átlagához képest, ezt pedig jól tükrözik a különféle mutatók, például az egy főre jutó GDP, amely ötszörösére nőtt, és 2011-re elérte a lakosonkénti 17 587 eurót.

A támogatásként kapott pénz egy részét kutatás-fejlesztésre fordították, amely 16-szoros növekedést ért el. Ez azt jelenti, hogy a kutatás-fejlesztési ráfordítások GDP-arányos hányada 3,3-szorosára nőtt, ami 12,6-szerese az Európai Unió egészében tapasztalható növekedésnek.

Megerősítették a regionális innovációs rendszer struktúráit és szinergiáit, nőttek a kutatási-fejlesztési tevékenységek, és új technológiaátadási mechanizmusokat építettek ki. Ezt úgy érték el, hogy kialakítottak egy kutatás-fejlesztési hálózati infrastruktúrát, szolgáltatásokkal segítették a KKV-kat az innovációban, fokozták a vállalkozókedvet, és megnövelték

az innováció finanszírozásának forrásait. Ezáltal az innovációt segítő intézményeket hoztak létre: felállították az Andalúziai Technológiai Hálózatot, és létrehozták az Általános Innovációs, Technológiai és Vállalkozói Támogatást, amely az innovációt és a vállalkozásfejlesztést segíti Andalúziában. Meg kell még említeni a JEREMIE kezdeményezést, amely fenntartható támogatást nyújt a KKV-knak, és a JESSICA kezdeményezést, amely integrált városi projektek fejlesztését segíti.

A közlekedési infrastruktúráról szólva elmondhatjuk, hogy Andalúziában nőtt az autópályák, a főútvonalak és az alsóbbrendű utak hossza, ami javította a terület fizikai struktúráját. A legfontosabb eredmények közé tartozik az andalúziai autópálya (A-92) átadása és a Sevilla-Madrid gyorsvasút szolgálatba állítása. A közlekedésre fordított jelentős összegek megnövelték a nagykapacitású útkilométerek számát. 2010-re ez elérte a 30 km/km²-es mértéket, ami 9,1-szeres növekedés 1985-höz képest. A gyorsvasúthálózat hossza mostanra 358,6 km.

Ami az új technológiákat illeti, 1986-ban a telematikus hálózatokkal rendelkező andalúz cégek száma gyakorlatilag nulla volt, míg 2011-re a cégek 95,5%-a rendelkezik széles-sávú internet-hozzáféréssel.

Ehhez hasonlóan a megújuló forrásokból származó energia termelése is jelentőssé vált. Konkrétan: a megújuló forrású elektromos energia hányada több mint megkétszereződött 1989 (7,9%) és 2009 (19,6%) között. A megújuló energia-termelés (különösképpen a napenergia, a szélenergia és a biomassza felhasználása) egy új, diverzifikáltabb energiamodell kialakulását eredményezte, alkalmazkodva ezzel a régió gazdasági fejlődéséhez, és védve a természetes ökoszisztémákat. Az Andalucia A+ és a hozzá hasonló, a fenntartható energiaellátásra irányuló projekt is jelentős eredményeket ért el, és elősegítette az energiatakarékosság és a tudatos energiafelhasználás kultúrájának terjedését az andalúziai polgárok körében.

Andalúzia exportja kilencszeresére nőtt 1988 óta, ez a mérték kétszerese a teljes Európai Unióban mutatkozó növekedésnek. 1988 és 2011 között Andalúzia GDP-jének exportból eredő hányada 7,5 százalékponttal nőtt, ez 1,4-szerese az EU egészére vonatkozó számnak.

Jól jellemzi a régió fejlődését az is, hogy mennyivel nőtt a nők foglalkoztatottsága: 1986 óta több mint kétszerese lett, ami 1,6-szerese az EU egészében tapasztalható növekedésnek. A régió foglalkoztatáspolitikája serkentette a nők munkavállalását: akciókkal segítette elő a kiszolgáltatott csoportok társadalmi és munkaerő-piaci integrációját, továbbá a családi és a munkahelyi élet közötti egyensúly megteremtését.

Haladás mutatkozik a szociálpolitika területén is. Az egészségügyi szférában például 344 egészségügyi intézmény helyett mára összesen 1 597 áll rendelkezésre Andalúziában. A népesség végzettségi szintje is nőtt: 14,2 százalékkal több embernek van felsőfokú végzettsége, így az elmúlt 25 év alatt több mint egymillióra emelkedett azoknak a száma, akik felsőfokú oktatásban részesültek.

A CATEC (Center for Advanced Aerospace Technologies) űrhajózási és aviatikai kutatóközpont

A régió említett eredményei azonban nem lettek volna lehetségesek az andalúziai kormány hathatós irányítása és az európai források lehívására való képesség nélkül. Andalúzia irányítási modelljét régóta tekintik figyelemre méltónak: ezt jól mutatja, hogy a két legutóbbi közösségi támogatási keret részeként 1,229 milliárd eurós további támogatást szerzett, és 11,7 milliárdos beruházást valósított meg, ami 123,6%-a volt az eredetileg megszerzett költségkeretnek.

A kohéziós politika régóta hajtóereje Andalúzia növekedésének, így az Andalúziai vezetőség a következő időszakra egy speciális átmeneti szisztémát pártfogol pénzügyi szempontból, amelynek keretében fokozatosan szűnne meg a konvergenciacélok támogatása, és fokozatosan vennék át a helyét a versenyképességi célok. Ez a szisztéma szükséges az elért eredmények megszilárdításához, a gazdasági struktúra megerősítéséhez és a pénzügyi és gazdasági szempontból kockázatos helyzetek elkerüléséhez. Ezenkívül a régió továbbra is azt szeretné, hogy a GDP-n és a népesség kívül más mutatókat is vegyenek figyelembe a segítség elosztásakor, például a munkanélküliséget, és a gazdasági válságnak a régiókban kifejtett hatásáról sem szabad megfeledkezni.

Európai Források és Tervezés Főigazgatósága

Regionális Gazdasági, Innovációs, Tudományos és Munkügyi Minisztérium Andalúzia Kormánya

▶ AZ EURÓPAI REGIONÁLIS POLITIKA

INSPIRÁCIÓ AZ EURÓPAI UNIÓN KÍVÜL ORSZÁGOK SZÁMÁRA

Az unió regionális politikáját helyes gyakorlatnak tekintik a világ más részein, mert egyidejűleg kezeli a növekedés előmozdításának és a földrajzi egyenlőtlenségek csökkentésének problémáját.

Az Európai Unió nemzetközi partnereinek körében mind nagyobb az igény arra, hogy az Európai Bizottsággal megvitatassák a kiegyensúlyozott területi fejlődésre irányuló politika kérdéskörét. A gyors növekedésen keresztülmenő országokban – például Braziliában, Kínában és Oroszországban – probléma, hogy ennek a növekedésnek a gyümölcse nem egyenlően oszlik el, ez pedig erős érdeklődést váltott ki a legmagasabb politikai szinten a regionális politika és irányítás iránt.

A kohéziós politika kulcsszerepet játszik a Keleti Partnerség részeként az Európai Unió és hat ország (Azerbajdzsán, Belarusz, Grúzia, Moldova, Örményország és Ukrajna) kapcsolatában. A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság támogatja, hogy a Keleti Partnerség a regionális politikáról való párbeszéd és kísérleti regionális fejlesztési programok keretében valósuljon meg.

Az érdeklődésre válaszul a Bizottság egyetértési megállapodásokat kötött a regionális politikával kapcsolatos együttműködésről a szomszédos országokkal és az EU stratégiai partnereivel, köztük Kínával, Oroszországgal, Braziliával és Ukrajnával. Ezek mindegyikében növekvő regionális egyenlőtlenségek tapasztalhatók, és jelentős kihívások várnak megoldásra állnak a közigazgatás minőségének javítása terén. Az egyetértési megállapodások biztosítják a kereteit a folyamatos tevékenységekből álló programnak, amelyet magas szintű találkozó, szakmai összejövetelek, tanulmányi látogatások és technikai segítségnyújtás alkotnak. Hasonló egyetértési megállapodások születtek Moldovával és Grúziával a Keleti Partnerség keretében. Alkalmi együttműködés is zajlik más partnerekkel és regionális csoportokkal Afrikában, Ázsiában és Latin-Amerikában.

2009-ben az Európai Parlament mandátumot adott a Bizottságnak arra, hogy globálisan népszerűsítse az Európai Unió regionális politikájának kidolgozására használt modellt, és azóta forrásokat biztosított kísérleti projektekre és előkészületi műveletekre. Ezek célja a regionális politikával kapcsolatos ismeretek és tapasztalatok felhalmozása a Bizottság és harmadik országok közötti stratégiai partnerség részeként. Ennek megvalósítása rendezvények szervezése, tájékoztató tevékenység, hálózatépítési és tanulási lehetőségek, többoldalú tapasztalatcserék formájában, valamint a régiók, városok és államok közös ismeretfejlesztésének elősegítésével történik.

A fejlesztési politika nélkülözhetetlen értéket képvisel az Európai Unió fontos alapelveinek – a partnerségnek, a többszintű irányításnak, a szubszidiaritásnak, illetve a stratégiai és integrált szemléletmódnak – köszönhetően. Lehetőséget teremt a helyi szereplőknek, javítja a növekedési stratégiák hatékonyságát, megerősíti az állami és a magánszektor közötti együttműködést, és a világ bármely részén hasznos a fejlesztési stratégiák megvalósítása során.

Az Európai Unió regionális politikai problémái kapcsán az unióban felhalmozott tapasztalatot különösen fontosnak tartják a külső partnerek. Igaz ez egyebek mellett a határon átívelő együttműködés, a fenntartható városfejlesztés, a város-vidék közötti együttműködés és a regionális innovációs stratégiák esetére.

A nem uniós országokkal folytatott párbeszéd értékes lehetőségeket kínál az Európai Unió régióinak és városainak arra, hogy szélesebb körű együttműködést alakítsanak ki világszerte, és hogy megosszák a közös kihívásokkal kapcsolatos tapasztalataikat és reakcióikat.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/international/index_en.cfm

Egy kínai delegáció (CETREGIO) felkeresi a holland pavilont a Floridae kertészeti világgkiállításon, a hollandiai Venlo városában

CETREGIO

2010-ben a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság beindította a CETREGIO nevű, kínai-európai regionális politikai képzéssorozatot, amely referenciául szolgál a kínai szakértőknek saját fejlesztési politikájuk kialakításához. Célja továbbá az európai és a kínai régiók közötti kapcsolatok megerősítése, hogy további kétoldalú együttműködés alakuljon ki. A képzés részeként legalább három EU-tagállamban vesznek részt oktatáson a hallgatók, előadások és helyszíni látogatások keretében. Európai szakértők is a helyszínek ismerkedtek meg kínai követendő példákkal.

2010 óta több mint 33 tartományi szintű kínai régió közel 100 döntéshozója osztotta meg tapasztalatait és keresett fel követendő példát mutató helyeket az Európai Unió 12 országának 40 régiójában. A tapasztalatcseréken a regionális fejlesztési problémák széles körét vitatták meg, kezdve a többszintű irányítástól és a területi kohéziótól a statisztikai információs rendszerekig és a fenntartható városfejlesztésig. 2011-12-ben a CETREGIO gyakorlati megvalósítását a Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) végezte.

Fenntartható városfejlesztés

2011-ben az URBELAC (Urban European and Latin American and Caribbean Cities) programban – amelyet a Bizottság és az Inter-American Development Bank támogat – nyolc Latin-Amerikai és négy európai város cserélte ki egymással bevált módszereit városfejlesztés kérdéskörében, a környezetvédelemtől kezdve az oktatáson keresztül a mobilitásig és a városi revitalizációig. 2012-ben öt új latin-amerikai és öt új európai város vett részt a programban. A Bizottság és a japán kormány tapasztalatot cserélt a fenntartható városfejlesztésről, míg az Európai Unió és Kína között a regionális politikáról zajló párbeszéd a fenntartható urbanizációt szolgáló partnerséghez járul hozzá.

Együttműködés Brazíliával

A 2007 februárjában meghirdetett brazil országos regionális fejlesztési politikát nagymértékben az Európai Unió kohéziós politikája ihlette. Brazília nagy jelentőséget tulajdonít a régiók közötti egyenlőségek csökkentésének és a szegénység felszámolásának – ezt tekinti az ország gazdasági növekedése és fejlődése egyik hajtóerejének. Jelenleg a regionális politika második szakaszának előkészítésén dolgozik. Néhány példa a 2007 és 2012 közötti együttműködésre a regionális politika terén az Európai Unió és Brazília között:

- több mint 20 konferencia, szeminárium és szakmai összejövetel a többszintű irányításról, a stratégiai tervezésről, a regionális innovációról és a monitorozásról; Ismeretbővítő képzési programok több mint 150 brazil tisztviselő számára;
- kétéves regionális csereprogram együttműködési rendszerek kialakítására 14 brazíliai közép régió és 14 EU-régió között; hat brazil delegáció látogatása Európában;
- az OECD „Territorial Review of Brazil” (Brazília területi elemzése) című, EU-támogatással elkészített tanulmánya segíti a brazil hatóságokat abban, hogy tanuljanak a sikeres nemzetközi tapasztalatokból; továbbá
- kísérleti projekt az Európai Unió (Francia Guyana) és Brazília szomszédos Pará és Amapá állama közötti kooperáció javítására.

▶TISZTA, KÖRNYEZETBARÁT ÉS PRAKTIKUS: A TROLIBUSZ ELŐNYEI

Teljes összeg:
4 200 000 EUR
EU-hozzájárulás:
3 300 000 EUR

A trolibusz nem szennyezi a levegőt, csendes és költséghatékony. Ugyan világszerte 40 000 trolibusz rója az utakat világszerte a közösségi közlekedési hálózatokban, az elmúlt évtizedekben mégis vesztett a népszerűségéből ez a közlekedési mód. A TROLLEY projekt részeként közép-európai trolibusz-mérnökök és szakértők dolgoznak azon, hogy teljes mértékben kihasználhatóvá tegyék ennek a teljesen elektromos hajtású járműnek a lehetőségeit.

Az első trolibuszok Berlin utcáin jelentek meg, még a XIX. században. A villamosokhoz hasonlóan felsővezetékéből nyerik a motorjukat hajtó áramot, így tiszta, biztonságos és hatékony eszközei a városi közösségi közlekedésnek. A trolibuszok mégis jobban hasonlítanak a hagyományos buszokra. Gumikereküknek köszönhetően halkan járnak. Nincsenek a sínekre korlátozva, így meg tudják kerülni az utcai akadályokat.

A trolibuszon alapuló közlekedési rendszerek azonban számos közép-európai városban elérték kapacitásuk korlátait. Több műszaki és környezetvédelmi kihívással is meg kell küzdeniük.

A TROLLEY a trolibuszrendszereket mint elektromos közösségi közlekedési módot népszerűsíti a városok körében. Az Európai Unió által a Közép-Európa program keretében társfinanszírozott projekt hat ország (Ausztria, Csehország, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország) európai partnereit hozza össze az elektromos közösségi közlekedés területén.

Közös megvalósítási tanulmányokat készítenek a projekt keretében például arról, hogy miképpen lehet fokozni a trolibusz energiahatékonyágát, illetve hogyan gyorsítható az urbanizált területeken való működése. A partnerek fejlesztették ki Európa első hibrid akkumulátoros trolibuszát.

A 2012 augusztusában Németországban, Eberswaldében bemutatott jármű a felsővezetékéről és lítiumionos akkumulátorról is működtethető.

A közvélekedés átformálása

A trolibuszvonalakhoz hosszú felsővezeték szükséges, és ez nem túl előnyös a városképnek. A trolibuszokról alkotott benyomások átalakítása érdekében a TROLLEY tájékoztató kampányt folytat a jármű számos előnyének megismertetésére. A kezdeményezések között szerepel az „e-busz: az intelligens utazás” című információs kampány, valamint a trolibusz európai napja, amelyet évente rendeznek meg. A mobilitási hét során tartott trolibusznap látogatók ezreit vonzza a partnervárosokba, Salzburgba, Brnóba, Eberswaldéba, Gdyniába, Parmába, Lipcsébe és Szegedre. A partnerek a trolibuszokkal kapcsolatos útmutatókat is kialakítottak. Ezek első sorban olyan városi döntéshozók számára készültek, akik hálózatuk fejlesztésére vagy új hálózat kiépítésére készülnek.

A projekt egyik fontos üzenete a trolibuszok környezetbarát mivolta. Salzburgban, a projekt vezető partnerének városában, az ilyen járművek zéró széndioxid-kibocsátással, vízenergiából előállított elektromossággal működnek. „A közlekedés nálunk 40%-át okozza a szálló por magas szintjének. Így még fontosabb, hogy a TROLLEY-hoz hasonló projektek fenntartható lendületet kölcsönözzenek a fosszilis üzemanyagokkal hajtott közlekedés felől az elektromos közösségi mobilitás felé való elmozdulásnak” – jelentette ki Alexandra Weiss, a salzburgi Energetikai, Közlekedési és Távközlési Részvénytársaság elnöke.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
<http://www.trolley-project.eu>

▶SZARDÍNIA, OLASZORSZÁG

▶A SZIGET ÜVEGSZÁLAS HÁLÓZATA XXI. SZÁZADI SZÍNVONALÚ SZOLGÁLTATÁST NYÚJT

Szardínia nagysebességű szélessávú hálózata fontos összetevője lesz a társadalmi-gazdasági fejlődésnek. Amellett, hogy összeköti 5 380 közigazgatási létesítményt, a városházáktól kezdve a rendőrőrsökig, a vállalkozások és a polgárok számára is kiszélesíti a hozzáférést az elektronikus kereskedelemhez és az elektronikus szolgáltatásokhoz. Üvegszálasközpontot új földgázvezetékekkel együtt építik ki, ami jelentősen csökkenti a kivitelezési költségeket.

2008-ban gyors üvegszálaskapcsolatot létesítettek Szardínia 12 ipari körzete, valamint 60 kórház és egészségügyi intézmény számára. Az új BULGAS-FIBERSAR nevű projekt ezt kibővíti úgynevezett következő generációs hozzáférési hálózatra az egész szigeten. Olyan területeket is el fog érni, ahol a magánszolgáltatások még nem építettek ki hálózatot, ezáltal csökkenti Szardínia „digitális megosztottságát”, és megfelel „Az európai digitális menetrend” nevű, az Europe 2020 keretében zajló egyik kiemelt kezdeményezésnek.

A projekt kiaknázza azt a lehetőséget, amely egy regionális gázellátó-hálózat megépítésében rejlik, ezáltal megtakarítást ér el. A hálózat befejezése több mint 3,4 millió méter új kábellel egyenértékű. Több mint egymillió szardíniai polgárt ér el 240 településen, 400 000 épületet és 50 000 vállalatot és intézményt köt össze. A munka két szakaszban zajlik. Az elsőben a kommunikációs infrastruktúra kiépítésére kerül sor, párhuzamosan a gázhálózat csöveinek, kútjainak és szerelőaknáinak létesítésével. A második az optikai hálózat kihúzására és üzembe helyezésére terjed ki.

Lakossági üvegszálasközpont (FTTH)

A projekt keretében létesített hálózat akár 100 megabit/másodperces letöltési sebességet is képes lesz biztosítani. Kialakításának köszönhetően a távközlési szolgáltatók a jövőben egyszerűen fejleszthetik tovább és bővíthetik. Az Európai Uniónak az állami támogatásokra vonatkozó szabályai értelmében ez az infrastruktúra Szardínia autonóm régió tulajdonában marad, garantálva ezzel a „hálózatsemlegességet”, ami előnyére szolgál minden polgárnak és felhasználónak.

Teljes összeg:
82 980 000 EUR
EU-hozzájárulás:
41 490 000 EUR

„A digitális kommunikáció és összeköttetések továbbfejlesztésével a projekt a közigazgatásnak és a vállalkozásoknak is előnyöket és költségmegtakarításokat hoz.” – közölte Piero Berritta, Szardínia autonóm régiója Szolgáltatási és Infrastruktúrahivatala általános ügyosztályának igazgatója. Fő előnyként a különféle szolgáltatások (köztük az elektronikus aláírás, a digitális dokumentumok és az elektronikus számlázás) könnyebb hozzáférhetőségét emelte ki.

„A közigazgatásban ebből a hálózatból eredően lehetővé váló költségmegtakarítások forrásokat szabadítanak fel, amelyeket regionális fejlesztési projektekre csoportosíthatunk át” – tette hozzá. „A szardíniai vállalkozások is jobban tudnak versenyezni a nemzetközi piacon az új internetes termékeknek, szolgáltatásoknak és értékesítési csatornáknak köszönhetően.” A hálózat 8%-os megtakarítást hozhat a digitális iskolák és az elektronikus egészségügyi szolgáltatások regionális bevezetésének területén is.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://www.regione.sardegna.it/>

▶TÁMOGATJUK A SZAKKÉPZÉST, HOGY A DUNA MOZGÁSBAN MARADJON

A Duna létfontosságú közlekedési ütőere Európának, 2011-ben 45 millió tonnányi terhet szállítottak rajta. Az unió egyik projektje a folyami járműveket irányító szakemberek továbbképzése, hogy garantált legyen a szektor fényes jövője.

A dunai régió 115 millió embernek ad otthont. Maga a folyó 2850 km hosszú, Németországban, a Fekete-erdőben ered, a Fekete-tengerbe torkollik, 10 európai országon halad át.

Csak a régió országainak jobb együttműködése mellett mehet végbe a folyami vízi szállítás fejlesztése, amely kiterjed az intermodális infrastruktúra kialakítására is, ahol lehetőség nyílik a konténerek átrakodására hajók, kamionok és vonatok között. Ez az Európai Unió kohéziós politikájának egyik célja, amely egyebek között a Délkelet-Európai Transznacionális Együttműködési Program keretében valósul meg.

A teherfuvarozók számos problémája közül az egyik a szakképzett hajózási munkaerő hiánya, mert a Duna menti országokban kevés ilyen irányú tanulási lehetőség áll rendelkezésre. A járműveken, a kikötőkben és a logisztikai területeken ők gondoskodnak róla, hogy a folyami közlekedés biztonságos és zavartalan legyen.

A jövő dunai kapitányai

Erre a konkrét problémára a NELI nevű uniós projekt kereste a megoldást. Ez egy logisztikai és hajózási képzési együttműködési hálózat volt, amely a dunai folyosón történő vízi szállításra koncentrált, és amelyet innovatív megoldások segítettek. A következő nyolc ország 15 partnerét fogta össze a folyami vízi szállítás területén. Ausztria, Bulgária, Horvátország, Magyarország, Románia, Szerbia, Szlovákia és Ukrajna.

Az új együttműködési hálózat elősegíti az érintett országok közötti információcserét és a közös tevékenységeket. Vasile Pipirigeanu projektvezető a következőket mondta: „Ezenkívül megfelelő szolgáltatásokat és eszközöket kínál a Duna menti országok minden érintettjének a meglévő informatikai elmaradás behozására, a folyami hajózás fejlesztésére, továbbá új, közös és transznacionális tevékenységek előtt kövezi ki az utat.”

Teljes összeg:
2 170 000 EUR
EU-hozzájárulás:
1 620 000 EUR

A projektben részt vevő nyolc partnerország nemzeti cselekvési tervet dolgozott ki. Ezeket egyesítették a dunai transznacionális tervben, amely közös intézkedéseket irányoz elő a dunai folyami hajózás, szállítás és logisztika területén történő szakemberképzés egységes elvárásaira és koncepciójára vonatkozóan. Az intézkedések között szerepel a hajózási szakemberek közös toborzása és képzése, a képzés és a vizsgarendszer harmonizációja, valamint modern oktatóanyagok kifejlesztése. A transznacionális terv kiválóan illeszkedik az Európai Unió 2010-es, a dunai régióra vonatkozó stratégiájába, amelynek saját cselekvési terve ösztöni a dunai hajózási szektor oktatási lehetőségeinek és munkalehetőségeinek támogatását.

A projekt egyéb figyelemre méltó eredményei között szerepel négy folyami hajózási tájékoztatói és oktatási központ felállítása (Ausztriában, Horvátországban, Magyarországon és Romániában), valamint folyami hajózás tantermi és internetes oktatási és képzési anyagainak kidolgozása a dunai régió számára.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://www.neliproject.eu>

<http://www.danube-region.eu>

ÉSZAKNYUGAT-ANGLIA, EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

▶ MUNKAHELYTEREMTÉS ÉS -MEGÓVÁS EGY RÉGIÓBAN

Teljes összeg:
12 310 000 EUR
EU-hozzájárulás:
6 160 000 EUR

Több mint 4660 új cég jött létre Anglia északnyugati részén egy hároméves vállalkozástámogatási projekt keretében. A hátrányos helyzetű közösségekre és a vállalkozók körében alulreprezentált csoportokra irányuló BSUPII ezreket segített abban is, hogy kibővítsék meglévő vállalkozásukat, vagy egyéni vállalkozóként kezdjenek el tevékenykedni.

Északnyugat-Anglia három megyéjében (Cheshire, Cumbria and Lancashire) és két megyei jogú városi körzetében (Nagy-Manchester és Merseyside) hétmillió ember él. Nagy-Manchester önmagában az ország második legjelentősebb gazdasági területe, 90 000 vállalkozásnak és 1,2 millió munkavállalónak ad otthont. Az elmúlt évek pénzügyi válsága azonban súlyosan érintette a régiót, és magas munkanélküliség alakult ki.

Az induló vállalkozásokat segítő Business Start Ups Phase 2 (BSUPII) projektet egy, a régióban korábban végrehajtott kísérleti intenzív támogatási projekt inspirálta, konkrétan a vállalkozástámogatás kialakítása és biztosítása terén megszerzett tapasztalatok. A projekt az Európai Unió és az Északnyugati Regionális Fejlesztési Hatóság (NWDA) társfinanszírozásában zajlott. Résztvevő partnerei között megtalálható volt 14 északnyugati helyi hatóság, valamint 27, a vállalkozástámogatásban tapasztalt kis szervezet.

A projekt fő célja új vállalkozások létrehozása és a meglévők megerősítése volt, különösképpen az olyan urbanizált területeken, ahol magas a munkanélküliség, illetve ahol viszonylag kevés vállalkozás tevékenykedik. Azt is célozta, hogy a hátrányos helyzetű területek több lakosa tudjon munkába állni, nem egyszer szomszédos kerületekben.

Szakértő segítség

A partnerek intenzív szakmai szolgáltatásokat és támogatást kínáltak azoknak, akik vállalkozás indítására készültek, a 36 hónapnál fiatalabb vállalkozások tulajdonosainak, és az egyéni vállalkozást indítóknak. A szolgáltatások a kérdések megválaszolásától kezdve az üzleti diagnózisig terjedtek. A szakértők egyéni és csoportos képzési foglalkozásokat is tartottak, és folyamatos támogatást biztosítottak a vállalkozásoknak az üzleti tevékenység elkezdésétől számított három évig.

A projekt 2012. áprilisi befejezéséig hozzávetőleg 2640 embernek segítettek vállalkozást kezdeni, és körülbelül 700 új munkahely jött létre. A liverpooli Craig Dures, a Grime 2 Shine tulajdonosa a következőképpen dicsérte a segítséget, amelyet a projektben partnerként részt vevő Blue Orchid vezetői konzultációs cég nyújtott neki: „Nehéz dolog vállalkozásba kezdeni, de minden fontos területen segítséget kaptam. Az, hogy bármikor felhívhattam egy üzleti tanácsadót, nagyon enyhítette a vállalkozás beindításával kapcsolatos stresszt.”

Geoff Ashton, a wigani Four Seasons Garden Services tulajdonosa „létfonosságú területeken, például a projekt-előrejelzés, banki szolgáltatások, hitelek és támogatások területén” kapott segítséget egy tanácsadócégtől. Peter Bennett Rochdale-i webhelytervező és nyomdász hálásan emlékezik meg arról a segítségről, amelyben egy induló vállalkozóknak tartott rendezvényen a könyvelés terén részesült.

A BSUPII ugyan véget ért, a projekt azonban elismerten jó modellül szolgál a kezdő vállalkozók támogatása terén. A projekt hasonló formában folytatódik közvetlen állami és európai bizottsági támogatással.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://www.theblueorchid.co.uk>

▶ A KOHÉZIÓS ALAP ÉRTÉKELÉSE

AZ ELEMZÉS EREDMÉNYEKET MUTAT A KÖZLEKEDÉS ÉS A KÖRNYEZET TERÜLETÉN, DE ELŐTÉRBE KELL HELYEZNI A HÁLÓZATSZERŰ SZEMLÉLETMÓDOT

A Kohéziós Alap támogatásai főképpen nagy infrastrukturális projekteknek jutnak, amelyek a közlekedési és környezetvédelmi nemzeti fejlesztési programok részei. A Kohéziós Alap által finanszírozott projektek hatékonyságának elemzése különféle problémákat vet fel, amelyek közül az egyik leggyakoribb, hogy számos projektet csak évekkal az eredeti finanszírozási időszak után fejeznek be.

Független konzultációs cégek számos egymással összefüggő értékelések sorozatát készítették el a 2000-2006 közötti időszakban a Kohéziós Alap és a korábbi Előcsatlakozási Strukturális Politikák Eszköze (ISPA) által folyósított támogatásokra vonatkozóan.

A jelentés a következő 16 országra terjed ki: Görögország, Írország, Portugália és Spanyolország (2000 óta részesül támogatásban), Ciprus és Málta (2004 óta részesül támogatásban), Csehország, Észtország, Magyarország, Lettország, Lengyelország, Litvánia, Szlovákia és Szlovénia (2000 és 2004 között az ISPA támogatta, azután a Kohéziós Alap), valamint Bulgária és Románia (ISPA-támogatásban részesült). A jelentés a közlekedési és a környezeti infrastruktúra támogatási igényeire összpontosít, vizsgálja ezenkívül a támogatások felosztását a különféle típusú projektek között, illetve a projektek megvalósításának ütemét a támogatott országokban. Kiértékeli a támogatások eredményét, és megpróbálja felmérni a projektek egységköltségét, illetve elvégzi az eredmények költség-haszon elemzését. A projektek irányítását és megvalósítását is vizsgálja, csakúgy, mint egyéb, a vizsgálat során felmerülő hosszú távú politikai kérdéseket.

MEGNYÍLT A LISSZABONI REPÜLŐTÉRI METRÓVONAL – ÉS „A KOHÉZIÓS ALAP PORTUGÁLIÁBAN” KIÁLLÍTÁS

1993 és 2006 között a Kohéziós Alap 6 milliárd eurós projekt-társfinanszírozást hagyott jóvá Portugáliában a környezetvédelem (272) és a közlekedés (80) területén. Az utolsó nagyberuházásokat 2011-ben és 2012-ben fejezték be. Ezek közé tartozik a lisszaboni repülőtérre vivő metróvonal is. Ezeknek eredményeknek a bemutatására júliusban megnyílt „A Kohéziós Alap Portugáliában” című kiállítás az új repülőtéri metróvonal használatba vételével egy időben. A hat hónapig nyitva tartó kiállításon a Kohéziós Alap által 1993 óta (az I. és II. program-időszakban) nyújtott támogatás eredménye és hatása látható, számos kedvezményezett vesz részt rajta, köztük az Águas de Portugal Csoport, a REFER, az EDIA, a Lipor, a Brisa, az Amarsul, az Estradas de Portugal, a Lusoponte, az Águas de Douro e Paiva, a Simtejo, a Simarsul, az Águas do Mondego, az Autonomous Regions és egyebek.

Az eredmények

A közlekedési szektorban a Kohéziós Alap és az ISPA társfinanszírozásában 1 274 km közút és 950 km vasút épült meg, és körülbelül 3 000 km közút és 3 800 km vasút felújítására került sor. A környezetvédelmi szektorban az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával kiegészülő projektek 20 millió ember számára javították a vízminőséget, és 23,5 millió ember számára alakítottak ki kapcsolatot szennyvízkezelő rendszerrel. A társfinanszírozású projektek elérték ugyan céljukat a közlekedési hálózat és a környezeti infrastruktúra fejlesztése terén, az érintett országok gazdasági fejlődésére és kohéziójára kifejtett hatásukat azonban nehéz felbecsülni. Ez azért van, mert ezeket a hatásokat nem részletezték eléggé, és mert még nem telt el elég idő ahhoz, hogy a hatások érvényre jussanak. A tagállamok nem voltak kötelesek beszámolni az ebben az időszakban társfinanszírozott projektek egységköltségéről. A kiértékelés ennek ellenére szerzett ilyen információkat. Ezzel egy olyan központi adatbázis alapjait rakták

le, amelynek alapján összehasonlíthatók a különböző országok hasonló projektjeinek egységköltségei.

A projektek nettó haszna

Az utólagos költség-haszon elemzés a 10 vizsgált közlekedési projekt közül 9-ben azt mutatta, hogy az előnyök – a legtöbb esetben jelentős mértékben – felülmúlták a költségeket. Az előnyök főképpen a csökkenő utazási idő, a járművek működési költségének csökkenése és a nagyobb biztonság formájában nyilvánultak meg. A környezeti projektekre vonatkozó becslések szerint azonban a vizsgált 10 projektből csak kettő esetében múlja felül a haszon a költségeket. Ettől a kettőtől eltérően a többi nyolc projektet az EU irányműveinek való még nagyobb megfelelés kialakítására indították, és nem főképpen a bennük rejlő érték miatt.

A projektek lassú megvalósítása

A 2000-2006 közötti időszakban körülbelül 36,2 milliárd eurós támogatást folyósítottak a Kohéziós Alapból és az ISPA forrásaiból. A támogatások nagyjából fele-fele arányban oszlottak meg a közlekedés és a környezeti infrastruktúra között, és nagyon kis összeg jutott technikai segítségre. A rendelkezésre álló adatok alapján levonható az a következtetés, hogy viszonylag lassú ütemben sikerült megvalósítani a finanszírozott projekteket. 2009 végére a négy EU15 kohéziós ország részére történő kifizetés a teljes elérhető források 77%-át tette ki, az EU12 esetében pedig csak 70%-ot. A projektek megvalósításának lassú üteme számos okból eredt, a késedelmek sok országban a projektek kezdeti tervezési szakaszában jelentkeztek, illetve elmaradás keletkezett az engedélyek megszerzése és az építkezésnek helyet adó terület felvásárlása, a közbeszerzési eljárások lebonyolítása, majd a tényleges munka elvégzése során is.

Költség-haszon elemzés

Az értékelés számos olyan területre rávilágított, ahol javulást kell elérni a Kohéziós Alap által társfinanszírozott beruházások hatékonyságának növelése és a késések csökkenése érdekében. A költség-haszon elemzésben rejlő lehetőségek teljes kiaknázásához a jövőben folyamatosan javítani kell a hatóságok képességét a költség-haszon elemzés alkalmazására. Ehhez állandó külső szakértelem bevonása szükséges – ahogyan most is, a JASPERS esetében –, hogy rendelkezésre álljon a szakértelem különösen azoknál a hatóságoknál, amelyek ritkán valósítanak meg nagyszabású projekteket. A projekteket nem elszigetelten kell vizsgálni, hanem egy rendszer vagy hálózat részeként. Ez az előírás szerepel a jelenlegi időszak költség-haszon elemzésének irányműveinek között.

A 2000 óta elért javulás ellenére még mindig van lehetőség előrelépésre a Kohéziós Alap támogatásainak egyéb aspektusai területén, különösen a döntéshozatal és a projekt-kiválasztás esetében, ezek ugyanis nem minden országban teljesen objektívek és átláthatók. Egyes országokban meg

ELŐRETEKINTÉS A KOHÉZIÓS ALAP 2014-2020 KÖZÖTTI IDŐSZAKÁRA

A Kohéziós Alap jelentős szerepet játszik az Európai Unió belüli egyenlőtlen fejlődés csökkentésében azzal, hogy segítséget nyújt a legkevésbé fejlett tagországoknak az egységes uniós piacba történő integrációban. A 2014 és 2020 közötti időszakban a Kohéziós Alap nagyjából hasonló körre terjed ki, mint a jelenlegi időszakban. A következőkhöz biztosít támogatást:

- a környezetvédelmi előírások betartását célzó beruházások;
- egyértelmű környezeti előnyökkel járó energiaprojektek, például az energiahatékonyság növelésének és a megújuló energia felhasználásának elősegítése;
- transzeurópai közlekedési hálózatokra, valamint városi és kis széndioxid-kibocsátású közlekedési rendszerekre irányuló beruházások.

A Kohéziós Alap első ízben támogatni fogja az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt, amely versenyképes és fenntartható európai közlekedési rendszer kialakítására irányul. A Kohéziós Alap támogatására azok az országok jogosultak, amelyekben a bruttó nemzeti jövedelem nem éri el az Európai Unió átlagának 90%-át. Ezek többségében azok az országok, amelyek 2004-ben és 2007-ben csatlakoztak az unióhoz. Átmeneti támogatás lesz elérhető azokban az országokban, amelyek 2007 és 2013 között jogosultak voltak, de már nem azok, mert nőtt a jövedelemszintjük.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_hu.cfm

kell erősíteni a hosszú távú stratégiai tervezést, különösképpen a környezeti beruházások esetében. Az engedélyezési eljárást és a földfelvásárlás folyamatát fel több országban is fel kell gyorsítani törvényi és jogszabályi módosításokkal. A közbeszerzési eljárást is tökéletesíteni kell a fellebbezések gyakoriságának csökkentése érdekében, illetve gondoskodni kell róla, hogy a minőség és a szakértelem megfelelő súlyt kapjon az árhoz képest a szerződések odaítélésekor.

Az értékelés végül megállapítja, hogy a projektek utólagos értékelését a befejezésük után elég hosszú idővel kell elvégezni ahhoz, hogy a végcélokra kifejtett hatásuk nyilvánulhasson, és vizsgálat tárgyát képezhesse.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/evaluations/index_en.cfm

„Día de la cooperación europea”
Bábszínház Spanyolországban, Valenciában

▶ AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ÚTTÖRŐI

TÖBB MINT 280 RENDEZVÉNNYEL ÜNNEPELTÉK
AZ EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉS NAPJÁT

2012. szeptember 21. mérföldkő volt az Európai Területi Együttműködés kommunikációjában: 35 európai országban több mint 280 rendezvényt ünnepelték meg az európai együttműködés napját, amelyre első ízben került sor.

Az INTERACT – az Európai Területi Együttműködés (ETE) programjaival kapcsolatos tanácsadást és képzést biztosító program – tudta, hogy feltérképezetlen vidékre teszi be a lábát, amikor közös kommunikációs tevékenységet indított 2011 májusában 93 ETE-programra vonatkozóan. A közös tényező a 20 éves, országhatárokon átívelő együttműködés volt, amely az „apró” INTERREG közösségi kezdeményezésből indult, és végül az Európai Unió kohéziós politikájának harmadik számú céljává nőtte ki magát. De hogyan lehet bemutatni az eredményét az ez alatt az időszak alatt lebonyolított 30 000 projektnek, amelyek közül sok jelentős javulást idézett elő az európai polgárok életminőségében, például az egészségügy, a közlekedés, a munkalehetőségek és az energiagazdálkodás területén?

Tökéletesen sikerült kiválasztani a megfelelő formát: az Európai Együttműködési Nap közös megünneplését. De nem

úgy, hogy minden Brüsszelbe repült – épp ellenkezőleg: úgy, hogy Európa-szerte bonyolítottak le rendezvényeket ott, ahol tapasztalhatták az együttműködés kedvező hatását. A „Sharing borders, growing closer” (Közös határok, közelebb egymáshoz) jelmondat jegyében 35 országban több mint 280 rendezvényre került sor az ETE-programjai és projektjei keretében a 2012. szeptember 21-ével kezdődő héten. A célcsoport is újdonság volt: a részt vevő programok úgy döntöttek, hogy a „hétköznapi polgárokhoz” szólnak, azokhoz, akik nem feltétlenül tudnak sokat az EU programjairól és projektjeiről. A rendezvényeket szabadon választhatták ki az érintett partnerek; Az INTERACT kezdeményezőként koordinálta az egész kampányt, kezdve a kampány vizuális identitásától egészen a külön webhelyig, amelyen egyebek mellett minden rendezvényt bemutattak, és konkrét példák-kal szolgáltak az Európai Területi Együttműködésre.

Imponáló volt a részt vevő programok lelkesedése és kreativitása. A rendezvények között volt egy határok közötti verseny, amelyen egy litván ló, egy belarusz traktor, egy lett mentőautó, egy orosz Volga és egy lengyel Polski Fiat vett részt; egy úszómaraton Albánia és Görögország között; gyermekszínház és műhelyfoglalkozások Spanyolországban, Valenciában; egy föld alatti koncert a szlovák-magyar

Johannes Hahn, regionális és várospolitikai biztos, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid és Riikka Manner európai képviselők az európai együttműködési nap brüsszeli nyitóeseményén

Több mint 1 000 szerbiai és romániai polgár vett részt az európai együttműködési nap ünnepi rendezvényein a romániai Temesváron

„A határokon átívelő együttműködés fejlesztése nagyon fontos a válságos időszakokban. Ezért nagyon örülök, hogy az európai régiók közötti együttműködés eredményeit így megünnepeltük ennek a kampánynak a részeként.”

Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, európai parlamenti képviselő, a REGI bizottság tagja

határon; egy biciklitúra Svájc és Olaszország között, online konferenciák walesi és írországi iskolák között; street art és fotópályázatok, és még sok minden más!

Sok érintett véleményét összegezve elmondhatjuk, hogy az ezen az úttörő kezdeményezésen való részvétel messze meghaladta a várakozásokat. Nem csak arról van szó, hogy sok ETE-program és -projekt vállalkozott a részvételre, hanem arról is, hogy a kampányt közvetlen együttműködésben szervezték az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága, az EuropeAid és az Európai Külügyi Szolgálat részvételével, és támogatást kaptak az Európai Parlamenttől és a Régiók Bizottságától is. A rendezvények bekerültek az idei Nyílt Napok helyi rendezvényeinek katalógusába is, és a területi együttműködés a 2012-es kiadás egyik fő témája lett.

A kampány sikerének másik fontos eleme a média területén végzett munka volt: az INTERACT elkészített egy videoelőzetest, amelyet nyolc nyelvre fordítottak le, és Európa számos regionális és országos televízió-csatornáján bemutattak. A résztvevők kiválóan kihasználták a szociális hálózatokat is, így kampány interaktívá vált, ismertsége pedig járványszerűen terjedt: több ezer embert sikerült elérni a Facebook, a Twitter

és a YouTube segítségével. Közülük sokan még csak nem is hallottak korábban az Európai Területi Együttműködésről.

A Regionális és Várospolitikai főigazgatóság nagyon kedvesen értékelte az idei együttműködési napot, és úgy véli, hogy megérte a közös erőfeszítés. A következő évi hasonló rendezvényre már megkezdődött a felkészülés, bár a pontos formátum és időzítés még kiválasztásra vár. Egy dolog azonban biztos: az együttműködés a helyes irány.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://www.ecday.eu>

▶ KÖVESSEN MINKET

<http://www.facebook.com/cooperationday>

<http://www.twitter.com/cooperationday>

<http://www.youtube.com/cooperationday>

▶ ESEMÉNYNAPTÁR

2013. JANUÁR 31.

_Brüsszel (BE)

RegioStars 2013 díjátadó
ünnepség

2013. JANUÁR 31.

_Brüsszel (BE)

PEACE rendezvény

2013. ÁPRILIS 24-25.

_Varsó (PL)

RURBAN konferencia

2013. OKTÓBER 7-10.

_Brüsszel (BE)

Nyílt napok – 2013

Ezekről a rendezvényekről további információ
található az Inforegio webhelyen:[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_hu.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_hu.cfm)SZÓLJON
HOZZÁ

Kíváncsiak vagyunk rá,
 hogy az Ön régiójában mit ért
 el a kohéziós politika: milyen eredményekhez
 és kézzelfogható előnyökhöz jutottak a polgárok,
 és hogy Ön mit gondol a következő
 programidőszakra való felkészülésről.

A kiválasztott írások a *Panorama*
 magazin következő számában fognak
 szerepelni. Írását, amely szóközök
 nélkül legfeljebb 1 500 karakter hosszú
 lehet, a következő címre küldje:

regio-panorama@ec.europa.eu

ISSN 1725-8219

© Európai Unió, 2012

Másolat készítése a forrás megjelölésével engedélyezett.

■ Kiadóhivatal

Európai Bizottság,
 Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság
 Kommunikáció – Anna-Paula Laissy
 Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
 E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu
 Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_hu.htm